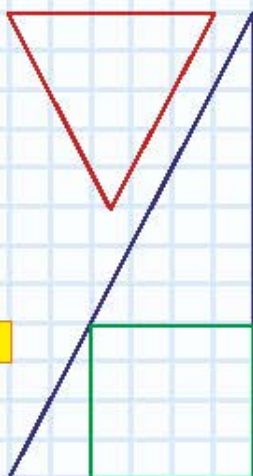

У. П. Грыханаў, Т. В. Лісоўская

Матэматыка

клас

Частка 1

У. П. Грыханай, Т. В. Лісоўская

МАТЭМАТЫКА

Вучэбны дапаможнік
для 5 класа першага аддзялення дапаможнай школы
з беларускай мовай навучання

У 2 частках

Частка 1

*Допушчана Міністэрствам адукацыі
Рэспублікі Беларусь*

2-е выданне, перапрацаванае

Мінск
«Адукацыя і выхаванне»
2017

Праваобладатель Адукацыя і выхаванне

УДК 51(075.3=161.3)-056.313

ББК 22.1я721

Г85

Пераклад з рускай мовы *В. А. Кіліч*

Рэцэнзенты: кафедра прыродазнаўча-навуковых дысцыплін факультэта пачатковай адукацыі ўстанова адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка» (дацэнт кафедры, кандыдат педагагічных навук, дацэнт *Т. М. Канашэвіч*)

Умоўныя абзначэнні

— спрошчаная нумарацыя да заданняў

*

— заданні на разважанне

— заданні на параўнанне

Грыханаў, У. П.

Г85 Матэматыка : вучэбны дапаможнік для 5-га класа першага аддзялення дапаможнай школы з беларускай мовай навучання. У 2 ч. Ч. 1 / У. П. Грыханаў, Т. В. Лісоўская ; пер. з рус. мовы В. А. Кіліч. — 2-е выд., перапрац. — Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2017. — 128 с. : іл.

ISBN 978-985-7191-20-8.

УДК 51(075.3=161.3)-056.313

ББК 22.1я721

ISBN 978-985-7191-20-8 (ч. 1)

ISBN 978-985-7191-22-2

© Грыханаў У. П., Лісоўская Т. В., 2012

© Грыханаў У. П., Лісоўская Т. В., 2017, са змяненнямі

© Кіліч В. А., пераклад на беларускую мову, 2017

© Афармленне. РУП «Выдавецтва «Адукацыя і выхаванне», 2017

МЫ ВЕДАЕМ

Лікі.

0, 1, 2, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., 10.
10, 20, 30, ..., ..., 60, ..., ..., ..., 100.

Меры даўжыні.

1 м, 1 дм, 1 см.

Меры ёмістасці, масы, часу.

= 1 л

= 1 кг

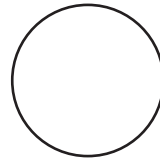
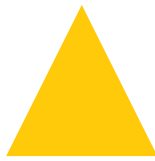
мінута,
гадзіна

Назвы месяцаў года.

Студзень, люты, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ...

Геаметрычныя фігуры.

Вугал, трохвугольнік, чатырохвугольнік, акружнасць, круг.

МЫ ўМЕЕМ

Лічыць.

1, ..., 3, 4, ..., 6, ..., ..., ..., 10.

Атрымліваць лікі.

$$15 = 10 + 5$$

$$15 = 14 + 1$$

$$15 = 16 - 1$$

Выконваць складанне і адніманне.

$$10 + 6$$

$$13 + 2$$

$$17 + 3$$

$$20 - 5$$

$$16 - 6$$

$$15 - 3$$

$$14 + 6$$

$$20 - 14$$

$$8 + 4$$

$$9 + 6$$

$$13 - 5$$

$$16 - 7$$

$$8 + 2 + 2$$

...

$$13 - 3 - 2$$

...

Множыць і дзяліць.

$2 \cdot 4$

$4 \cdot 2$

$6 \cdot 1 = 6$

$6 \cdot 2 = 12$

$6 \cdot 3 = 18$

$18 : 3$

$16 : 4$

$6 : 6 = 1$

$12 : 6 = 2$

$18 : 6 = 3$

$5 \cdot 2$

$2 \cdot 5$

$7 \cdot 1 = 7$

$7 \cdot 2 = 14$

$14 : 2$

$20 : 2$

$7 : 7 = 1$

$14 : 7 = 2$

$4 \cdot 3$

$3 \cdot 4$

$8 \cdot 1 = 8$

$8 \cdot 2 = 16$

$8 : 4$

$18 : 2$

$8 : 8 = 1$

$16 : 8 = 2$

$2 \cdot 7$

$7 \cdot 2$

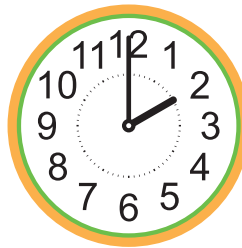
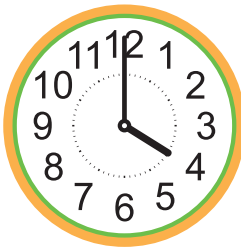
$9 \cdot 1 = 9$

$6 : 3$

$16 : 2$

$9 : 9 = 1$

Вызначаць час па гадзінніку.

Вылічваць вусна.

$3 + 4 = \square$

$5 - 4 = \square$

$6 + 3 = \square$

$10 - 7 = \square$

$8 + 2 = \square$

$9 - 3 = \square$

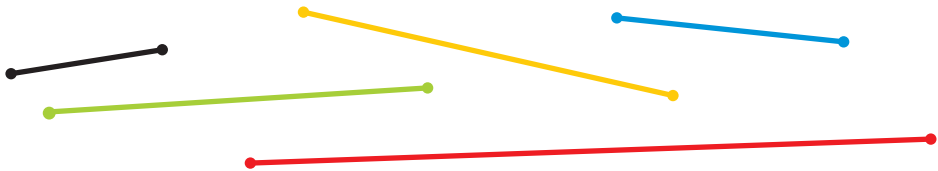
Рашаць арыфметычныя задачы.

- ▲ На адной палянцы вырасла 9 грыбоў, а на другой — на 3 грыбы больш. Колькі грыбоў вырасла на другой палянцы?

- 12 яблынь пасадзілі ў 3 рады пароўну. Колькі яблынь у кожным радзе?

Вымяраць, параўноўваць па даўжыні адрэзкі, чарціць.

Складаць задачы.

- ▲ У Васі —

У Лены — ?, на тры сшыткі больш

● У адной каробцы

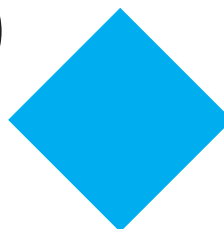
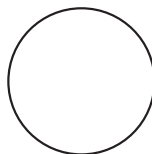
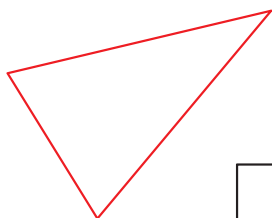
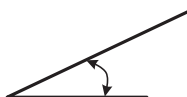
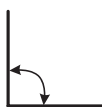

— 5 алоўкаў

?

**Пазнаваць, называць і чарціць
геаметрычныя фігуры.**

Думаць і разважаць.

На лінейку ў школу прыйшлі бабуля, дзядуля, мама, тата, брат і сястра. Колькі дарослых прыйшло на лінейку? Колькі дзяцей? Колькі ўсяго чалавек прыйшло на лінейку?

1. Рашы прыклады. Запішы толькі тыя, у якіх адказы:

лік 8

$1 + 7$

$3 + 4$

$5 + 3$

лік 10

$6 + 3$

$3 + 7$

$1 + 9$

лік 4

$8 - 5$

$7 - 3$

$4 - 0$

лік 2

$5 - 4$

$6 - 4$

$9 - 7$

2. Пастаў пытанні да ўмовы. Рашы задачы.

▲ Пад бульбу было занята 20 участкаў зямлі. На пяці ўчастках бульбу ўжо ўбралі.

Колькі ... ?

● У адным гаражы стаяла 8 машын, а ў другім — на 4 машыны больш.

3. 13 ... 3   20 ... 19   8 ... 19   17 ... 14
20 ... 40   20 ... 20   90 ... 9   18 ... 80

4. Рашы прыклады. Падкрэслі аднолькавыя адказы.

$3 + 2 = \underline{5}$

$6 + 3$

$5 + 3$

$4 + 1 = \underline{5}$

$6 + 4$

$8 - 3$

$3 + 6$

$9 - 4$

$2 + 7$

$7 + 3$

$8 + 1$

$5 + 4$

5. Начарці адрэзак карацейшы за дадзены.

Начарці адрэзак даўжэйшы за дадзены.

6. $3 + 5 \dots 10 - 2$ $6 - 6 \dots 1 + 0$ $3 + 5 \dots 9$
 $6 + 4 \dots 10 - 0$ $5 + 0 \dots 5 - 0$ $8 + 2 \dots 5$

7. Складзі прыклады і рашы іх.

$$8 \xrightarrow{+2} \xrightarrow{+7} \square$$

$$6 \xrightarrow{+4} \xrightarrow{+2} \square$$

$$1 \xrightarrow{+9} \xrightarrow{+8} \square$$

$$3 \xrightarrow{+7} \xrightarrow{+4} \square$$

8. Запішы лікі, якія складаюцца з дзвюх лічбаў.

10, 3, 2, 12, 13, 1, 0, 11, 20.

9. Рашы прыклады.

$9 + 4$

$9 + 3$

$8 + 9$

$7 + 9$

$7 + 8$

$6 + 6$

$6 + 8$

$5 + 8$

$14 - 5$

$15 - 9$

$11 - 4$

$12 - 4$

$14 - 9$

$16 - 8$

$11 - 9$

$18 - 9$

10. Дапоўні ўмову задачы. Рашы задачу.

У Алеся ... сшыткаў. У Іры ... сшыткаў. Колькі сшыткаў у дзяцей?

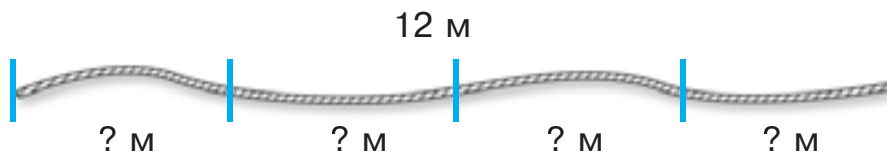
11. Пастаў пытанне да ўмовы задачы. Рашы задачу.
Вучні 5 класа рашылі спачатку восем прыкладаў, а потым яшчэ два прыклады.

12. Рашы задачы.

▲ Чытач атрымлівае па 2 газеты 5 разоў у тыдзень. Колькі газет ён атрымае за тыдзень? Колькі газет ён атрымае за 2 тыдні?

● Даўжыня вярхоўкі 12 м. Яе разрэзалі на 4 роўныя часткі. Якой даўжыні будзе кожная частка вярхоўкі?

■ Даўжыня вярхоўкі 12 м. Яе разрэзалі на часткі па 2 м. Колькі частак вярхоўкі атрымаецца?

13. Рашы прыклады.

$14 + 3$

$13 + 5$

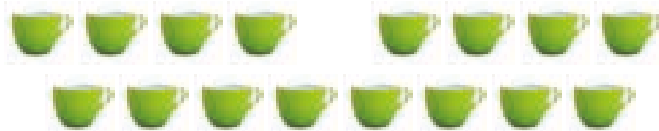
$17 + 2$

$19 - 4$

14. Складзі задачы.

— 4 сталы

— 16 кубкаў

16 кубкаў : 4 = ... кубкі.

16 кубкаў : 4 кубкі = ... (сталы).

15. Запішы прапушчаныя лікі.

37, 38, ..., 40, ..., 42, 43, ..., ..., 46, ..., ..., ..., 50.

16. Рашы прыклады.

$$30 + 10$$

$$80 - 20$$

$$9 + 6$$

$$12 - 4$$

$$19 + 1$$

$$3 \cdot 5$$

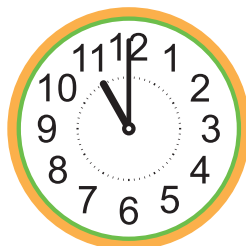
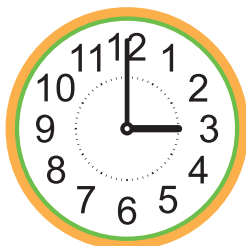
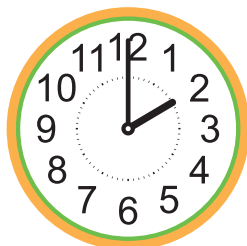
$$5 \cdot 3$$

$$18 : 3$$

17*. Падумай і адкажы.

На стале ляжаў яблык. Яго раздзялілі на 4 часткі.
Колькі яблыкаў ляжыць на стале?

18. Які час паказвае кожны гадзіннік? Якія вуглы ўтвараюць стрэлкі гадзіннікаў?

1. Запішы лікі лічбамі.

Трыццаць, сто, сорок, дзевяноста, восемдзесят, дваццаць, семдзесят, пяцьдзясят, шэсцьдзясят, дзесяць.

2. Рашы прыклады.

▲ $6 + 3$	▲ $7 + 2$	▲ $9 - 6$	▲ $8 - 7$
$60 + 30$	$70 + 20$	$90 - 60$	$80 - 70$
● $\overset{80}{60 + 20 + 20}$	● $\overset{70}{50 + 20 + 20}$	● $60 + 30$	● $60 + 30$
$80 - 20 - 10$	$90 - 10 - 20$	$60 - 30$	$60 - 30$

3. Назаві прапушчаныя лікі.

$60 + \square = 100$	$20 + \square = 100$	$80 + \square = 100$
$40 + \square = 100$	$50 + \square = 100$	$70 + \square = 100$
$10 + \square = 100$	$90 + \square = 100$	$30 + \square = 100$

4. Рашы задачу.

Косця і Саша збіралі грыбы. Косця прынёс 40 грыбоў. Саша прынёс 4 дзясяткі грыбоў. Колькі грыбоў прынеслі хлопчыкі? Хто прынёс больш грыбоў?

5. $50 \dots 40$ $30 \dots 20$ $50 \dots 30$ $20 \dots 20$
 $30 \dots 30$ $70 \dots 100$ $60 \dots 90$ $60 \dots 60$

6. Адзін адрэзак мае даўжыню 60 мм, другі — на 20 мм даўжэйшы. Якой даўжыні другі адрэзак?

7. Грыша стаіць паміж Колем і Васем, а Коля вышэйшы за ўсіх хлопчыкаў. Хто дзе стаіць?

8. Запішы прапушчаныя лікі.

1 дзяс. = ... адз.

30 адз. = ... дзяс.

20 адз. = ... дзяс.

7 дзяс. = ... адз.

4 дзяс. = ... адз.

90 адз. = ... дзяс.

9. Рашы прыклады.

8 дзяс. + 1 дзяс.

6 дзяс. – 2 дзяс.

9 дзяс. + 1 дзяс.

9 дзяс. – 6 дзяс.

5 дзяс. + 2 дзяс.

7 дзяс. – 3 дзяс.

10. Бабулі 70 гадоў. Колькі дзясяткаў гадоў яна пра- жыла?

1 дзяс.

- 11*. Назаві лікі, у запісе якіх дзве аднолькавыя лічбы.

12. Рашы задачу.

Сям'я купіла мяшок бульбы. У ім 60 кг. **Кожны** тыдзень сям'я ўжывае **па 10 кг** бульбы. На колькі тыдняў хопіць бульбы?

13. Пакажы, хто дзе жыве.

14. $\begin{matrix} \leq \\ \geq \end{matrix}$ $70 - 20 \dots 70 - 40$ $40 + 30 \dots 40 + 10$
 $80 - 50 \dots 80 - 20$ $30 + 50 \dots 40 + 60$

15*. Падумай і адкажы.

Колькі месяцаў у годзе? У якім месяцы 28 дзён?

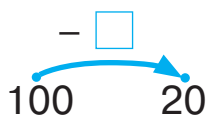
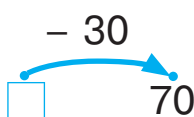
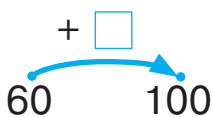
**Не забудзь! Дзеянні ў дужках
выконваюцца першымі.**

2

16. $60 - 20 - 10 \dots 60 - (20 + 10)$
 $80 - 40 - 20 \dots 80 - (40 + 20)$
 $90 - 10 - 30 \dots 90 - (10 + 30)$
 $100 - 50 - 50 \dots 100 - (50 + 50)$

17. Вылічы.

18. Пастаў пытанне. Рашы задачу.

У майстэрні было 90 м тканіны. На пашыў прасцін пайшло 30 м тканіны, а на выраб навалачак — 20 м.

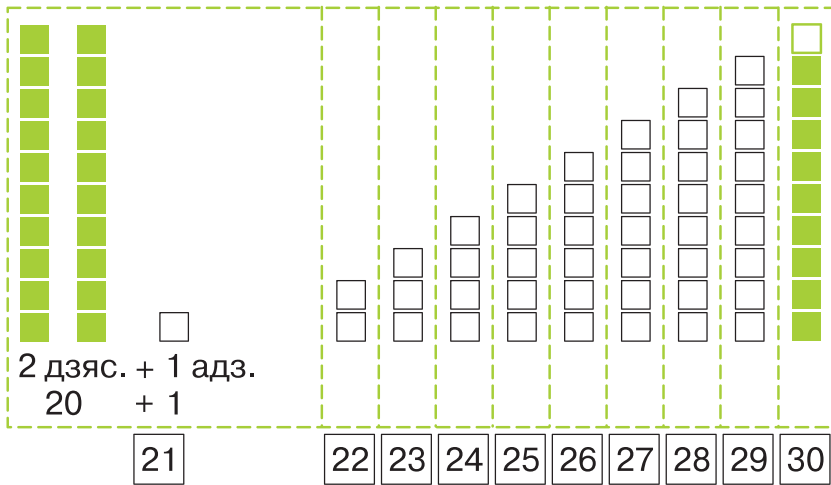
19. Складзі задачы.

20. Даўжыня аднаго адрэзка 10 см, а другога — 1 дм. Начарці адрэзкі.

1. Растрлумач, як атрымалі лік 21.

Як атрымаць лікі: 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30?

2. Запішы прыклады. Рашы іх.

$$\begin{array}{r} 20 + 4 \\ 20 + 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 + 9 \\ 20 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 + 7 \\ 20 + 2 \end{array}$$

$$20 + 10$$

3. Вылічы.

$$\begin{array}{r} 23 + 1 \\ 28 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 21 + 1 \\ 25 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 + 1 \\ 27 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 + 1 \\ 24 + 1 \end{array}$$

$$29 + 1$$

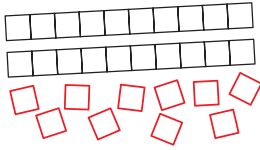
4. Запішы назвы лікаў лічбамі.

Дваццаць адзін, дваццаць восем, дваццаць тры,
дваццаць чатыры, дваццаць пяць, дваццаць сем,
трыццаць, дваццаць, дзевятнаццаць.

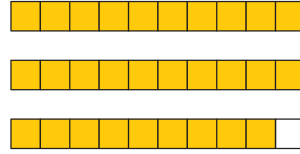
5*. Падумай і пакажы.

Як з дапамогай толькі адной палачкі ўтварыць на сталі трохвугольнік?

6. Растлумач, як атрымалі лік 30.
Як атрымаць 3 дзясяткі?

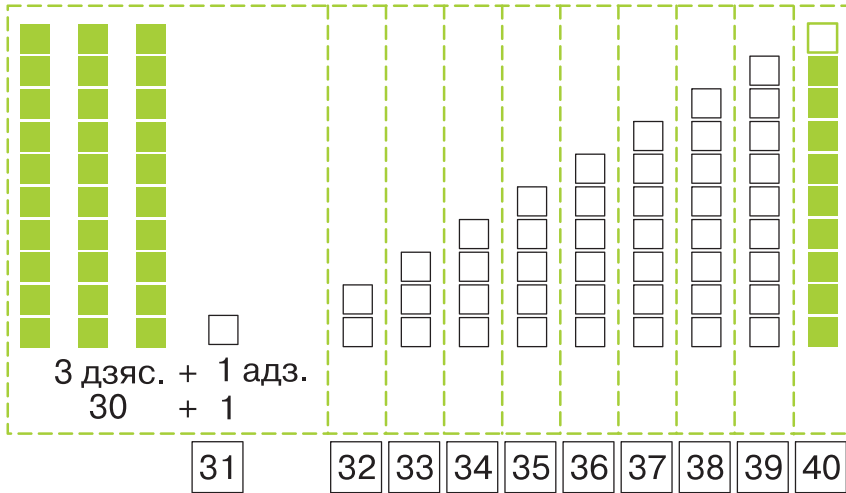
$$30 = 20 + 10$$

$$30 = 29 + 1$$

$$1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} = 3 \text{ дзяс.} \\ 3 \text{ дзяс.} = 30$$

7. Растлумач, як атрымалі лік 31.

Як атрымаць лікі: 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40?

8. 4 ... 8   30 ... 13   16 ... 6   20 ... 20
19 ... 9   21 ... 12   11 ... 11   8 ... 15

- 9*. Адкажы на пытанне.

Пеця і Лёня робяць кветнік квадратнай формы. Адна старана кветніка 10 м. Якой будзе другая старана кветніка?

10. Рашы і запішы прыклады.

$$\begin{array}{ccc} 30 + 1 & 30 + 4 & 30 + 7 \\ 30 + 2 & 30 + 5 & 30 + 8 \\ 30 + 3 & 30 + 6 & 30 + 9 \end{array}$$

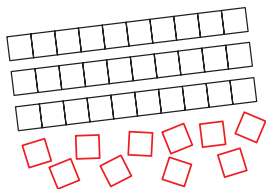
$$30 + 10$$

11. Вылічы.

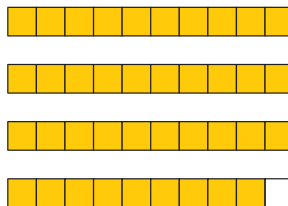
$$\begin{array}{cccc} 31 + 1 & 33 + 1 & 35 + 1 & 37 + 1 \\ 32 + 1 & 34 + 1 & 36 + 1 & 38 + 1 \end{array}$$

$$39 + 1$$

12. Растлумач, як атрымаць лік 40. Як атрымаць 4 дзясяткі?

$$40 = 30 + 10$$

$$40 = 39 + 1$$

$$\begin{array}{l} 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} = 4 \text{ дзяс.} \\ 4 \text{ дзяс.} = 40 \end{array}$$

13. Запішы лікі лічбамі ў парадку ўзрастання.

Трыццаць адзін, трыццаць два, трыццаць дзевяць,
трыццаць шэсць, трыццаць чатыры, трыццаць пяць,
трыццаць, сорак, трыццаць сем, трыццаць тры.

14*. Падумай.

Якую лічбу трэба перавярнуць, каб атрымалася лічба 9?

15. Напішы прапушчаныя лікі.

1	2		4			7			10
11		13			16		18		
21			24	25				29	30
31	32				36		38		40

16. Складзі лікі з дзясяткаў і адзінак.

$$3 \text{ дзяс. } 2 \text{ адз.} = 32$$

2 дзяс. 5 адз.

3 дзяс. 7 адз.

3 дзяс. 1 адз.

1 дзяс. 9 адз.

2 дзяс. 2 адз.

4 дзяс. 0 адз.

17. Запішы, колькі дзясяткаў і адзінак у ліках.

$$28 = 2 \text{ дзяс. } 8 \text{ адз.}$$

35 =

26 =

38 =

19 =

23 =

16 =

40 =

29 =

18. Запішы лікі паводле ўзору.

$$35 = 30 + 5$$

24 =

15 =

11 =

37 =

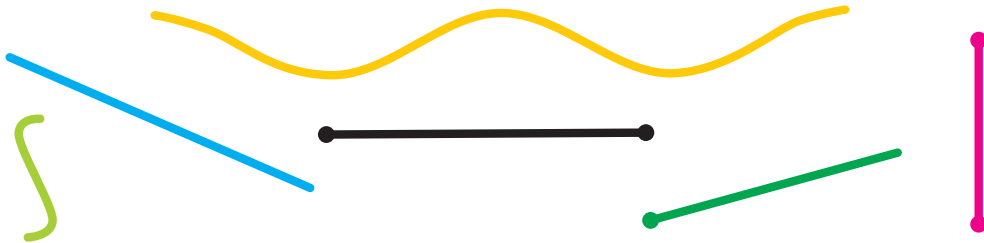
32 =

36 =

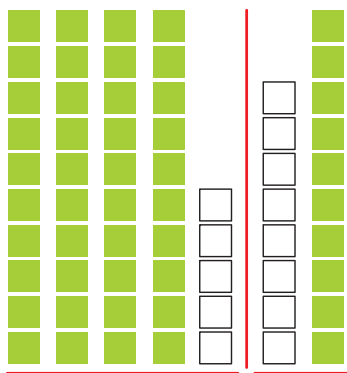
21 =

28 =

19. Начарці такія ж геаметрычныя фігуры.

20. Назаві лікі па малюнках. Запішы лікі складаннем дзясяткаў і адзінак.

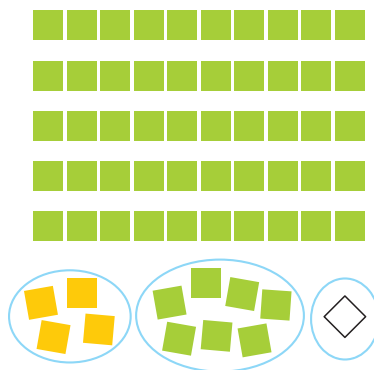

$$4 \text{ дзяс.} + 5 \text{ адз.} = 45$$

$$40 + 5 = 45$$

$$\square \text{ дзяс.} + \square \text{ адз.} = \square \square$$

$$\square \square + \square = \square \square$$

$$5 \text{ дзяс.} + 4 \text{ адз.} = 54$$

$$50 + 4 = 54$$

$$\square \text{ дзяс.} + \square \text{ адз.} = \square \square$$

$$\square \square + \square = \square \square$$

21. Запішы прапушчаныя лікі.

41, 42, ..., 44, ..., ..., 47, 48, ..., 50.

51, ..., 53, 54, 55, ..., ..., 58, 59, 60.

22. Назаві лікі. Колькі ў кожным ліку дзясяткаў, колькі адзінак?

Дзяс.	Адз.
4	1
2	9

Дзяс.	Адз.
1	9
5	0

Дзяс.	Адз.
3	5
5	3

Дзяс.	Адз.
4	0
2	7

23. Складзі лікі з дзясяткаў і адзінак.

$$5 \text{ дзяс. } 5 \text{ адз.} = 55$$

5 дзяс. 9 адз.   5 дзяс. 0 адз.   5 дзяс. 1 адз.
3 дзяс. 1 адз.   4 дзяс. 6 адз.   2 дзяс. 8 адз.

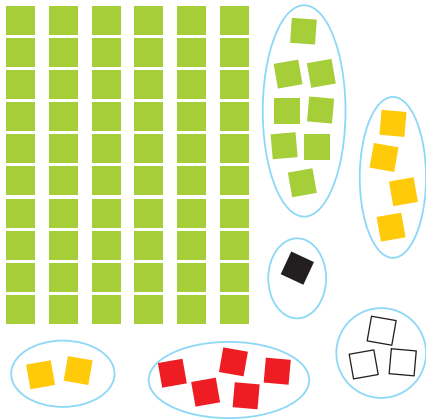
24. Рашы задачы.

- ▲ Бабуля купіла 4 дзясяткі дробных яблыкаў і 5 буйных яблыкаў. Колькі ўсяго яблыкаў купіла бабуля?
- У панядзелак на прыёме ў зубнога ўрача было 10 чалавек, а ў аўторак — у 2 разы менш. Колькі чалавек палячылася ў аўторак?

25. Запішы суседзяў лікаў.

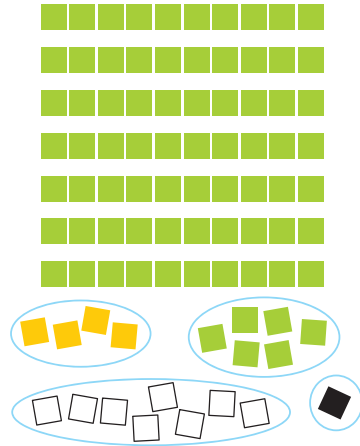
..., 23, ..., 67, ..., 13, ..., 45, ...
..., 68, ..., 33, ..., 78, ..., 89, ...

26. Назаві лікі па малюнках. Запішы лікі складаннем дзясяткаў і адзінак.

$$\square \text{ дзяс.} + \square \text{ адз.} = \square \square$$

$$\square \square + \square = \square \square$$

$$\square \text{ дзяс.} + \square \text{ адз.} = \square \square$$

$$\square \square + \square = \square \square$$

27. Запішы прапушчаныя лікі.

61, 62, ..., ..., 65, 66, ..., 68, ..., 70, 71, ..., 73, ..., 75.

28. Вылічы.

$$\begin{array}{r} 60 + 5 \\ 3 + 60 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70 + 9 \\ 4 + 40 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 + 20 \\ 50 + 1 \end{array}$$

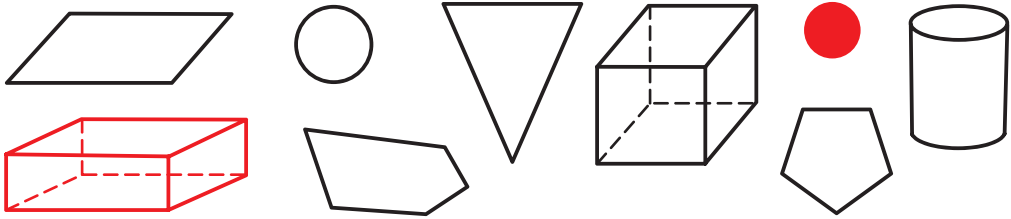
$$\begin{array}{r} 30 + 8 \\ 8 + 30 \end{array}$$

29. 25 ... 52   34 ... 30   16 ... 6   60 ... 90

30*. Падумай і адкажы з дапамогай гадзінніка.

Вася лёг спаць у 9 гадзін вечара. Яму трэба ўстаць раніцай у 7 гадзін. Колькі часу зможа па-спаць Вася?

31. Назаві геаметрычныя фігуры. Колькі многавугольнікаў? Колькі кубоў?

32. Складзі лікі з дзясяткаў і адзінак.

$$6 \text{ дзяс. } 2 \text{ адз.} = 62$$

8 дзяс. 7 адз.   9 дзяс. 9 адз.   5 дзяс. 8 адз.
3 дзяс. 1 адз.   4 дзяс. 9 адз.   3 дзяс. 2 адз.

33. Запішы, колькі дзясяткаў і адзінак у ліках.

$$84 = 8 \text{ дзяс. } 4 \text{ адз.}$$

91 =   64 =   37 =   99 =   56 =
79 =   46 =   53 =   19 =   65 =

34. Рашы прыклады.

$$24 - 4 = 20$$

$$24 - 20 = (20 + 4) - 20 = 4$$

$$\begin{array}{r} \curvearrowright \\ 90 + 5 \\ 2 + 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \curvearrowright \\ 35 - 5 \\ 35 - 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 + 70 \\ 2 + 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \curvearrowright \\ 70 + 8 \\ 8 + 50 \end{array}$$

35. Рашы прыклады.

- ▲ $27 + 1$ $66 + 1$ $69 + 1$ $99 + 1$
 $97 + 1$ $72 + 1$ $75 + 1$ $79 + 1$
- $80 + 1$ $90 + 1$ $50 + 1$ $60 + 10$
 $70 + 30$ $90 + 10$ $50 + 10$ $20 + 0$

36. Назаві лікі. Палічы дзясяткамі да 100.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

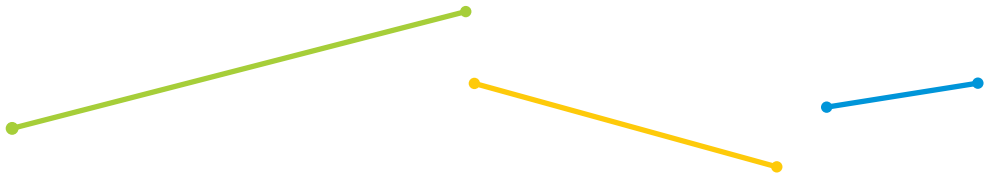
Колькі ўсяго клетак у квадраце?
 Колькі клетак у кожным радзе?
 Колькі радоў?

37. Рашы задачу.

З аднаго ўчастка сабралі 60 вёдзер бульбы, а з другога — на 20 вёдзер менш. Колькі вёдзер бульбы сабралі з другога ўчастка? Колькі дзясяткаў вёдзер бульбы сабралі з другога ўчастка?

38. Начарці такія ж адрэзкі.

39. Рашы задачу.

8 кг арэхаў расклалі ў 4 пакеты пароўну. Колькі кілаграмаў арэхаў у кожным пакеце?

40*. Уважліва прачытай задачу і адкажы на пытанне.

Расло 4 бярозы. На кожнай вялікай галіне па 4 маленькія яблыкі. Колькі ўсяго яблыкаў?

41. Запішы лічбамі лікі.

Трыццаць восем, сорак, дваццаць шэсць, сто, дзевяноста пяць, пяцьдзясят пяць, дзевяноста, трыццаць адзін, восемдзесят два, восемдзесят.

42. Павяліч лікі на 2.

30, 23, 51, 70, 12, 45, 67, 81.

Паменшы лікі на 1.

4, 56, 71, 18, 39, 90, 82, 95.

43*. Падумай і адкажы.

Адно яйка трэба варыць 5 мінут. Колькі часу спатрэбіцца, каб зварыць 3 такія ж яйкі?

44. Вылічы.

10	10		
$39 + 1$	$49 + 1$	$59 + 1$	$29 + 1$
$19 + 1$	$48 + 1$	$58 + 1$	$99 + 1$

45. Вылічы.

$25 - 1$	$36 - 1$	$48 - 1$	$57 - 2$
$20 - 1$	$30 - 1$	$40 - 1$	$50 - 1$

46. Рашы прыклады.

$19 + 10 = 29$

▲ $\underline{19} + \underline{10}$	$59 + 10$	$39 + 10$	$49 + 10$
$\underline{69} + \underline{10}$	$79 + 10$	$29 + 10$	$89 + 10$

$63 + 1 = 64$

$63 + 10 = 73$

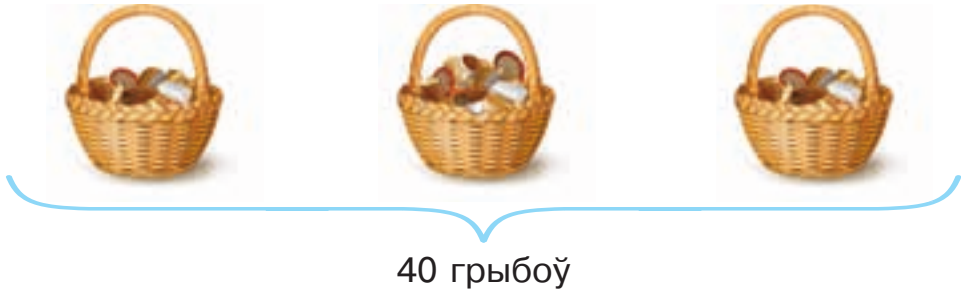
● $\underline{63} + \underline{1}$	$45 + 1$	$37 + 1$	$81 + 1$
$\underline{63} + \underline{10}$	$45 + 10$	$37 + 10$	$81 + 10$

$.10$	↘
$20 - 1 = 19$	
10	

■ $20 - 1$	$50 - 1$	$80 - 1$	$70 - 1$
$30 - 1$	$60 - 1$	$90 - 1$	$100 - 1$

47. Рашы задачу.

У трох кошыках 40 грыбоў. У першым кошыку 1 дзясятка грыбоў. У другім кошыку 20 грыбоў. Колькі грыбоў у трэцім кошыку?

48. Назаві наступны пры лічэнні лік. Запішы.

35, ...	29, ...	40, ...	99, ...
79, ...	30, ...	19, ...	89, ...
11, ...	37, ...	23, ...	64, ...

49. Назаві папярэдні пры лічэнні лік. Запішы.

14, 15	..., 20	..., 35	..., 99
..., 50	..., 100	..., 79	..., 40
..., 49	..., 84	..., 63	..., 18

50. Вымерай даўжыню кожнага адрэзка лініі. Назаві лінію.

51. Запішы лікі:

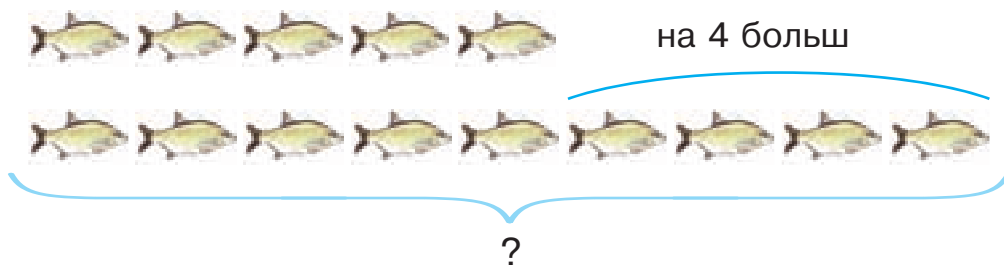
ад 23 да 30	ад 41 да 47
ад 65 да 69	ад 22 да 29
ад 58 да 52	ад 39 да 35

4

1. Рашы прыклады.

▲	$6 + 0$	$4 - 4$	$8 - 0$	$20 + 0$
	$0 + 5$	$1 - 1$	$0 + 8$	$50 - 50$
●	$12 - 2$	$12 - 10$	$20 - 10$	$11 - 10$
	$16 - 6$	$15 - 10$	$18 - 10$	$17 - 10$

2. Складзі задачу.

3. Рашы прыклады.

▲	$10 + 3$	$10 + 8$	$10 + 7$	$10 + 1$
	$10 + 10$	$6 + 10$	$5 + 10$	$2 + 10$
●	$80 + 4$	$9 + 90$	$75 - 5$	$92 - 2$
	$6 + 60$	$50 + 7$	$63 - 3$	$87 - 7$

4. Дадавай па 2 і запісвай лікі: 2, 4, 6, ..., ..., ..., ...

5. Вымерай і начарці адрэзак такой жа даўжыні.

6. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{r} \underline{\underline{34}} + \underline{\underline{20}} = 54 \\ \quad \quad \quad \underline{\underline{50}} \\ 34 + 20 = 30 + 20 + 4 = 54 \end{array}$$

▲ $\begin{array}{r} \underline{\underline{35}} + \underline{\underline{20}} \\ \underline{\underline{40}} + \underline{\underline{15}} \end{array}$ $50 + 42$ $60 + 22$ $53 + 30$
 $70 + 13$ $17 + 10$ $24 + 30$

$$\begin{array}{r} 56 - 20 = 36 \\ 56 - 20 = 50 - 20 + 6 = 36 \end{array}$$

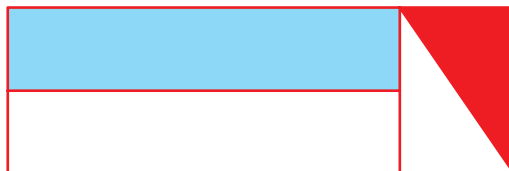
● $78 - 30$ $69 - 20$ $84 - 80$ $46 - 40$
 $82 - 50$ $28 - 10$ $37 - 30$ $57 - 50$

7. Рашы задачы.

- ▲ У возеры плавала 36 гусей. На бераг выйшла 10 гусей. Колькі гусей засталася плаваць у возеры?
- У адной скрыні 40 кг яблыкаў, у другой — 25 кг. Колькі кілаграмаў яблыкаў у дзвюх скрынях?

8. Колькі прамавугольнікаў?

9. Складзі задачу.

10 кг

?, на 2 кг менш

10. Вылічы.

$15 + 1$

$16 - 1$

$17 + 1$

$14 + 1$

$12 + 1$

$13 - 1$

$18 - 1$

$14 - 1$

11. Дадавай або аднімай па 3, запісвай лікі.

3, 6, ..., 12, 15, 18, ..., 24, 27, 30.

30, 27, 24, ..., 18, 15, 12, ..., 6, 3.

12. Дадавай або аднімай па 4, запісвай лікі.

4, 8, 12, ..., 20, 24, ..., 32, 36, 40.

40, 36, 32, ..., 24, 20, 16, ..., 8, 4.

13. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 20 \\ \hline \end{array}$$

$87 - 30$

$65 - 40$

$92 - 80$

$$\begin{array}{r} 63 \\ + 30 \\ \hline \end{array}$$

$35 + 30$

$40 + 25$

$92 - 2$

14. Складзі прыклады паводле ўзору.

$$45 = 40 + 5$$

$27 = \square + \square$

$36 = \square + \square$

$81 = \square + \square$

$54 = \square + \square$

$68 = \square + \square$

$18 = \square + \square$

15. Складзі задачу.

16. Прачытай лікі. Запішы.

Сотні	Дзясяткі	Адзінкі
Трэці разрад	Другі разрад	Першы разрад
	4	5
	9	9
	6	0
	2	1
	1	8
1	0	0

Колькі адзінак у кожным ліку?

Колькі дзясяткаў у кожным ліку?

Колькі соцень?

17. Дапоўні пытанне і рашы задачу.

У аўтобусе ехала 50 пасажыраў. На прыпынку ўвайшло яшчэ 7 чалавек. Колькі пасажыраў ... ?

18*. У бібліятэцы на дзвюх паліцах было 20 кніг. Купілі столькі ж новых кніг і паставілі на тыя ж паліцы. Колькі цяпер кніг на дзвюх паліцах?

19. $9 + 8 \dots 8 + 9$
 $8 + 7 \dots 8 + 6$

$20 + 5 \dots 5 + 30$
 $6 + 9 \dots 6 + 8$

20. Выканай арыфметычныя дзеянні.

$$6 - (2 + 3) \quad 4 + (3 + 1) \quad (3 + 5) - 2$$

$$6 - (4 + 2) \quad 4 + (3 - 1) \quad (6 - 2) + 4$$

$$88 - (7 + 1) \quad 9 - (4 + 4) \quad (5 - 2) + 6$$

21. Складвай двухзначны і адназначны лікі.

$$\boxed{35 + 2 = 37}$$

$$\begin{array}{r} 42 + 7 \\ 64 + 3 \end{array} \quad \begin{array}{r} 83 + 6 \\ 12 + 6 \end{array} \quad \begin{array}{r} 71 + 8 \\ 23 + 4 \end{array} \quad \begin{array}{r} 53 + 2 \\ 22 + 5 \end{array}$$

22. Аднімай ад двухзначнага ліку адназначны.

$$\boxed{37 - 2 = 35}$$

$$\begin{array}{r} 49 - 7 \\ 57 - 4 \end{array} \quad \begin{array}{r} 19 - 6 \\ 65 - 1 \end{array} \quad \begin{array}{r} 29 - 7 \\ 87 - 4 \end{array} \quad \begin{array}{r} 38 - 2 \\ 96 - 3 \end{array}$$

23. Павяліч кожны лік на 3 адзінкі.

$$\boxed{24 + 3 = 27}$$

24, 16, 52, 91, 73, 85, 22, 34.

Паменшы кожны лік на 3 адзінкі.

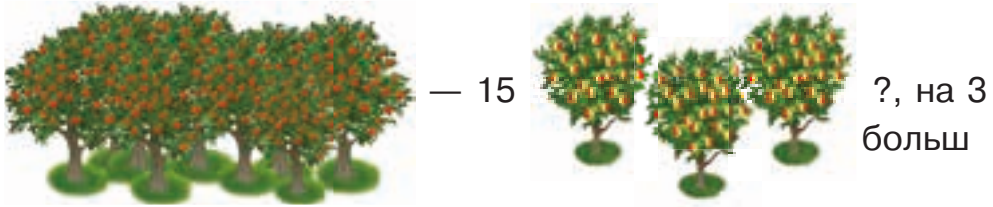
$$\boxed{37 - 3 = 34}$$

37, 18, 58, 99, 64, 26, 45, 77.

24. Запішы назвы месяцаў лета і восені.

25. Рашы задачы.

- ▲ У садзе расло 15 яблынь, а груш — на 3 больш. Колькі груш расло ў садзе?

- На ўроках працы выкарысталі 38 лістоў каляровай паперы, а белай — на 6 лістоў менш. Колькі лістоў белай паперы зрасходавалі?

26. Рашы прыклады.

▲
$$\begin{array}{r} 88 + 1 \\ 76 - 4 \end{array} \quad 59 - 7 \quad 22 + 7 \quad 75 + 3$$

$$49 - 6 \quad 41 + 8 \quad 35 + 3$$

●
$$\begin{array}{r} 7 + 32 \\ 1 + 19 \end{array} \quad 3 + 63 \quad 6 + 33 \quad 2 + 27$$

$$4 + 24 \quad 8 + 81 \quad 5 + 92$$

27. Што ты ведаеш аб ліку 35?

35 — гэта двухзначны лік. У ім 3 дзясяткі і 5 адзінак. Суседзі — лікі 34 і 36.

Раскажы, што ты ведаеш аб ліках: 43, 57, 64, 75, 98, 99.

28*. Падумай і адкажы з дапамогай календара.

Якая дата месяца была ўчора? Якая дата сёння? Якая дата месяца будзе заўтра?

29. Рашы прыклады.

$43 + 1$

$43 + 4$

$79 - 1$

$79 - 4$

$43 + 2$

$43 + 5$

$79 - 2$

$79 - 5$

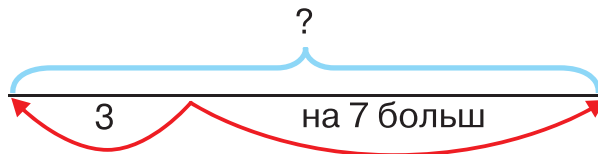
$43 + 3$

$43 + 6$

$79 - 3$

$79 - 6$

30. Складзі задачы.

31. Колькі дзясяткаў прапушчана? Запішы.

$16 + 2 = 18$

$\square 6 + 2 = 18$

$\square 2 + 4 = 56$

$\square 6 + 3 = 79$

$\square 4 + 3 = 47$

$\square 3 + 5 = 48$

$\square 2 + 7 = 89$

32. Выканай складанне двухзначных лікаў.

$35 + 12 = 47$

$35 + 10 + 2 = 47$

$45 + \underline{\underline{23}} = 68$

$45 + \overset{65}{20} + 3 = 68$

$25 + 24$

$43 + 16$

$22 + 25$

$83 + 12$

$55 + 34$

$51 + 48$

$34 + 34$

$36 + 43$

$72 + 15$

33. Рашы задачы.

- ▲ На зіму нарыхтавалі 54 палены бярозавых дроў, а яловых — на 23 палены больш. Колькі яловых дроў нарыхтавалі?
- У полі паслося 30 кароў. Вечарам у вёску вярнулася 28 кароў. Колькі кароў яшчэ не вярнулася?

34. Выканай адніманне двухзначных лікаў.

$$47 - 12 = 35$$

$$47 - 10 - 2 = 35$$

$$75 - \underline{\underline{23}} = 52 \qquad 75 - \underline{\underline{20}} - 3 = 52$$

$28 - 12$

$37 - 16$

$99 - 23$

$59 - 13$

$86 - 34$

$49 - 21$

$74 - 23$

$69 - 18$

$66 - 22$

35. Рашы прыклады.

- ▲ $\underline{\underline{14}} \text{ см} + \underline{\underline{31}} \text{ см}$
 $\underline{\underline{32}} \text{ см} + \underline{\underline{16}} \text{ см}$

- $12 \text{ л} + 11 \text{ л}$
 $56 \text{ л} + 13 \text{ л}$

- $43 \text{ кг} + 16 \text{ кг}$
 $75 \text{ кг} + 14 \text{ кг}$

- $76 \text{ см} - 22 \text{ см}$
 $47 \text{ см} - 23 \text{ см}$

- $89 \text{ л} - 42 \text{ л}$
 $38 \text{ л} - 15 \text{ л}$

- $65 \text{ кг} - 11 \text{ кг}$
 $98 \text{ кг} - 25 \text{ кг}$

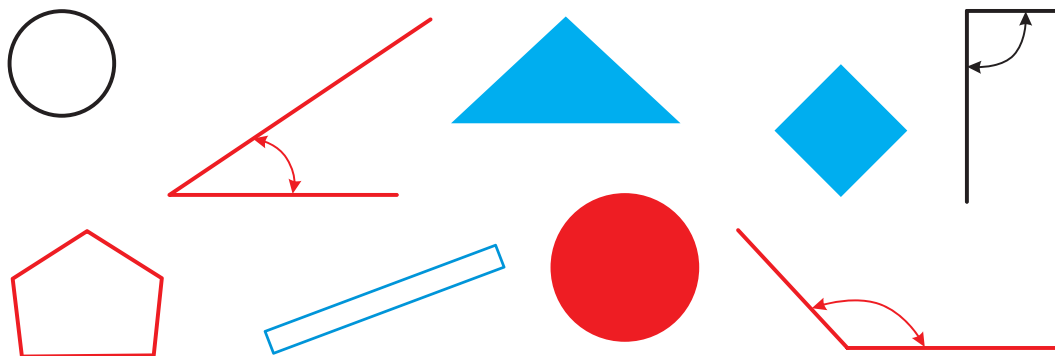
36. Рашы задачы.

- ▲ На ферме 58 трусянят. Белых трусянят 32, астатнія трусяняты чорныя. Колькі чорных трусянят на ферме?

- На адной ферме 35 парасят, а на другой — на 12 парасят менш. Колькі парасят на другой ферме?

37. Назаві геаметрычныя фігуры.

38. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{ccc}
 37 - (8 + 8) & 74 - (6 + 6) & 85 - (2 + 10) \\
 93 - (94 - 12) & 68 - (12 + 2) & 99 - (70 + 7)
 \end{array}$$

39. Назаві дні тыдня. Запішы, як называецца першы дзень тыдня.

Назаві месяцы года. Як называецца першы месяц года?

40. Рашы прыклады.

▲	$\begin{array}{r} 86 \\ \underline{86} \end{array} - \begin{array}{r} 2 \\ \underline{2} \end{array}$	$98 - 5$	$34 + 2$	$34 + 52$
	$\begin{array}{r} 86 \\ \underline{86} \end{array} - \begin{array}{r} 20 \\ \underline{20} \end{array}$	$98 - 50$	$34 + 20$	$34 + 10$

●	$71 + 17$	$43 + 13$	$35 + 44$	$73 + 14$
	$26 + 62$	$32 + 56$	$21 + 62$	$27 + 71$

41. Рашы задачу.

У Пеці было тры бананы. Пеця даў па адным банане маме і бабулі, а адзін з'еў сам. Колькі бананаў у яго засталася?

42. Рашы прыклады.

$35 + 54$	$24 + 43$	$43 + 25$	$47 + 31$
$62 + 21$	$43 + 26$	$57 + 32$	$21 + 35$
$54 - 31$	$78 - 42$	$69 - 53$	$63 - 31$

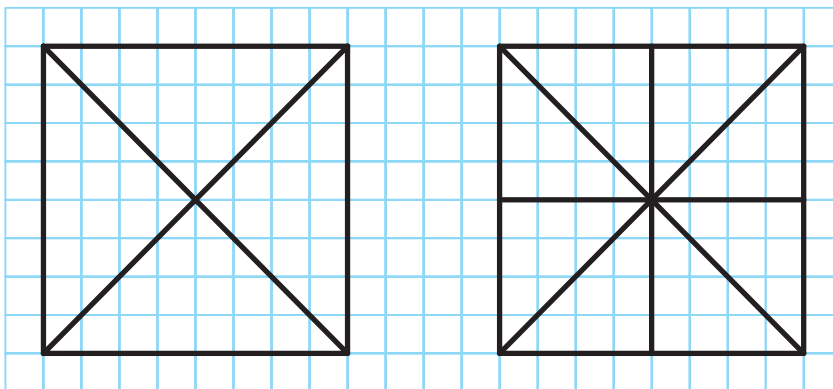
43. Выканай адніманне лікаў.

$66 - 52$	$79 - 21$	$46 - 22$	$67 - 24$
$75 - 64$	$83 - 32$	$57 - 23$	$98 - 53$
$48 - 24$	$59 - 12$	$62 - 11$	$75 - 13$

44*. Падумай і адкажы.

Рома і Федзя — браты. У іх разам 100 марак, марак у братоў пароўну. Колькі марак у кожнага?

45. Начарці такія ж геаметрычныя фігуры.

46. Вылічы.

$6 + 0$

$5 - 5$

$8 - 0$

$1 + 0$

$0 + 3$

$3 - 0$

$8 - 8$

$1 + 1$

$5 + 0$

$4 - 4$

$5 - 0$

$7 - 7$

47. Вылічы.

$$\underline{56} - \underline{50} = 6$$

$$\begin{array}{r} \underline{87} - \underline{80} \\ \underline{91} - \underline{90} \end{array}$$

$28 - 20$

$44 - 40$

$61 - 60$

$91 - 90$

$36 - 30$

$59 - 50$

$19 - 10$

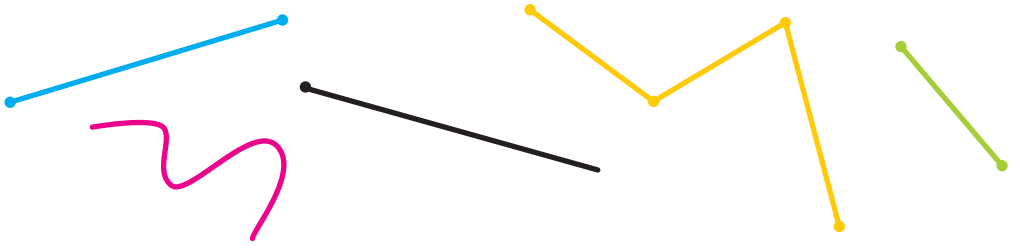
48. Дадавай па 2. Запішы прапушчаныя лікі.

2, 4, ..., 8, ..., 12, ..., 16, 18, ..., 22, 24, ..., 28.

49. Дадавай па 3. Запішы прапушчаныя лікі.

3, ..., 9, 12, ..., 18, 21, ..., 27, 30, ..., ...

50. Назаві геаметрычныя фігуры. Начарці такія ж фігуры ў сшытку.

51. Рашы прыклады. Якое дзеянне выконваюць першым, а якое другім?

$$\begin{array}{l} 4 \cdot (19 - 14) \\ 3 \cdot (13 - 7) \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 : (8 - 6) \\ 12 : (13 - 9) \end{array}$$

$$\begin{array}{l} (17 - 12) \cdot (9 - 6) \\ (13 - 11) \cdot (14 - 7) \end{array}$$

52. Выканай складанне і адніманне лікаў.

$$\begin{array}{l} 60 + 40 - 30 \\ 70 - 30 + 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 30 + 50 - 50 \\ 10 + 20 - 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 80 + 20 - 20 \\ 40 + 60 - 40 \end{array}$$

53. Рашы прыклады. Раствлумач рашэнне прыкладаў.

$$\boxed{75 - 5 = 70}$$

$$\begin{array}{l} 56 - 6 \\ 38 - 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 42 - 2 \\ 68 - 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 74 - 4 \\ 99 - 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 81 - 1 \\ 75 - 5 \end{array}$$

54. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{l} 30 + 6 \\ 35 - 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 89 - 9 \\ 80 + 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 30 + 7 \\ 37 - 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 90 + 1 \\ 91 - 1 \end{array}$$

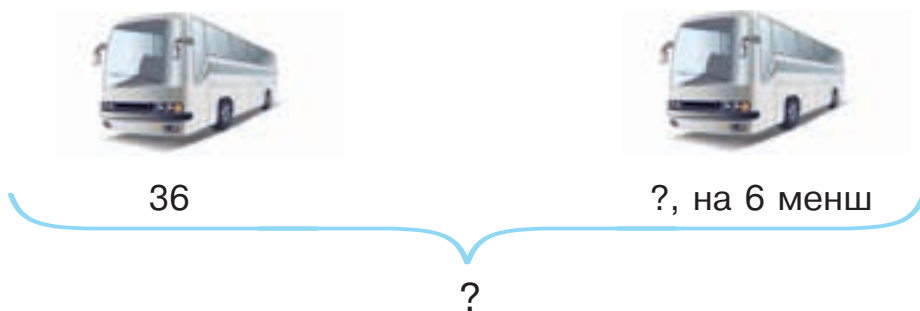

55. Рашы задачы.

- ▲ Мама, тата і дачка Таня сабралі спачатку 8 шклянак журавін, потым яшчэ 7 шклянак. Усе ягады высыпалі пароўну ў 3 слоікі для прыгатавання кампоту. Па колькі шклянак журавін высыпалі ў кожны слоік?

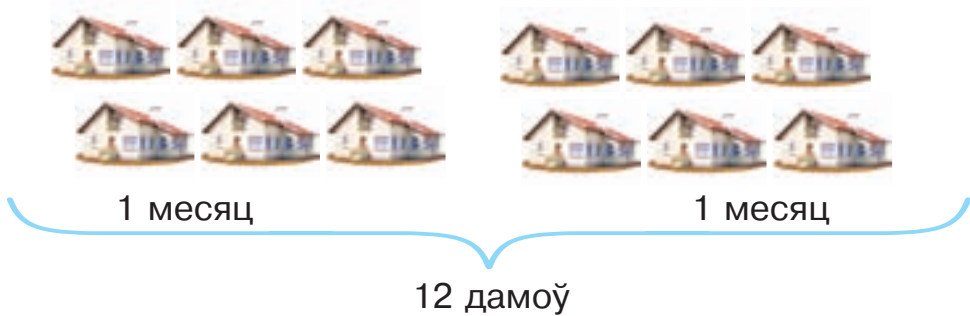
- У адным аўтобусе ехала 36 пасажыраў, у другім — на 6 пасажыраў менш. Колькі пасажыраў ехала ў двух аўтобусах?

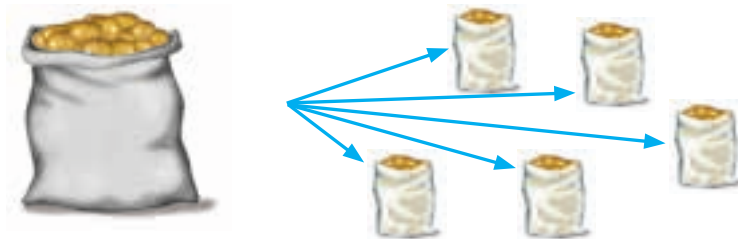
- 56*. Хадзіць пешшу вельмі карысна. З работы Таццяна Віктараўна ходзіць пешшу. У дзень яна праходзіць 3 км. Колькі кіламетраў праходзіць Таццяна Віктараўна за 5 рабочых дзён?

57. Рашы задачы.

- ▲ За 2 месяцы ў гарадскім пасёлку пабудавалі 12 дамоў. Кожны месяц будавалі аднолькавую колькасць дамоў. Колькі дамоў пабудавалі за адзін месяц?

- 20 кг бульбы расклалі ў 5 пакетаў пароўну. Колькі кілаграмаў бульбы ў кожным пакеце?

58. Рашы прыклады.

16

$4 \cdot 4 - 7$

6

$12 : 2 + 1$

$2 \cdot 6 - 3$

$2 \cdot 7 - 2$

$3 \cdot 4 + 6$

$18 : 3 + 4$

$4 \cdot 6 - 6$

$5 \cdot 3 + 4$

59. $\begin{matrix} \leq \\ \geq \end{matrix}$ 16 ... 61   48 ... 84   20 ... 12   15 ... 51
31 ... 13   77 ... 77   14 ... 40   99 ... 98

- 60*. Школьніку патрабуецца 9 гадзін сну ў суткі. Антон спіць толькі 7 гадзін. Колькі гадзін Антон «не дасыпае» ў суткі?

61. Выканай складанне і адніманне лікаў.

$32 + 17$	$77 - 16$	$52 + 16$	$75 + 13$
$64 - 12$	$81 + 12$	$94 - 12$	$43 + 12$

62. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{r} 10 \\ \underline{45} + \underline{5} = 50 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 10 \\ \underline{15} + \underline{5} \end{array}$	$35 + 5$	$75 + 5$	$95 + 5$
$85 + 5$	$65 + 5$	$25 + 5$	$5 + 5$

63. Дадавай або аднімай па 4. Назаві прапушчаныя лікі.

4, 8, ..., 16, ..., 24, ..., 32, ..., 40.

40, 36, ..., 28, 20, ..., 12, 8, 4.

64. Рашы прыклады.

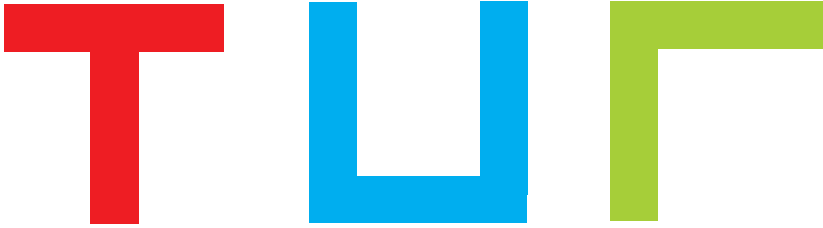
$\bullet \begin{array}{r} 10 \\ \underline{55} + \underline{5} \end{array}$	$\underline{38} - \underline{30}$	$65 - 13$	$75 + 2$
$\underline{87} - \underline{7}$	$68 - 12$	$45 + 5$	$55 - 5$
$44 + 4$	$78 - 8$	$22 + 2$	$33 - 3$

$\blacktriangle 56 \text{ см} - 6 \text{ см}$	$29 \text{ см} - 28 \text{ см}$	$31 \text{ см} - 11 \text{ см}$
$75 \text{ см} + 5 \text{ см}$	$65 \text{ см} + 5 \text{ см}$	$85 \text{ см} - 80 \text{ см}$

65*. Рашы задачу.

Павел купіў у магазіне кавун, дыню і бананы. Іх агульная маса складае 15 кг. Маса кавуна 8 кг. Маса бананаў 3 кг. Якая маса дыні?

66. Кількі прамых вуглоў на малюнку?

67. Виконай складання двохзначних лікаў.

$$45 + 25 = 70$$

$$45 + 20 + 5 = 70$$

Diagram showing the decomposition of 25 into 20 and 5. A blue circle highlights the number 65 in the second equation, with arrows pointing from the 20 and 5 terms to it.

$$55 + 25$$

$$55 + 20 + 5$$

$$55 + 25$$

$$85 + 15$$

$$25 + 15$$

$$15 + 15$$

$$65 + 25$$

$$45 + 45$$

68. Назаві прапушчаныя лікі.

47, 48, ..., ..., ..., 52, 53, ..., ..., ...

84, 85, ..., ..., 88, 89, ..., ..., 92, ..., ...

70, 69, ..., ..., 66, 65, ..., ..., 62, 61, ...

69. Дадавай па 5. Назаві прапушчаныя лікі.

5, 10, ..., 20, ..., 30, 35, 40, ..., 50.

70. Рашы прыклады.

▲	$15 + 5$	$65 + 15$	$75 + 25$	$75 + 5$
	$25 + 5$	$35 + 10$	$75 + 15$	$45 + 35$
●	$3 \cdot 2$	$3 - 2$	$3 \cdot 4$	$3 + 0$
	$3 + 2$	$3 - 3$	$3 \cdot 0$	$0 + 3$

71. 83 ... 81   94 ... 93   59 ... 19   64 ... 54
71 ... 17   45 .. 54   18 ... 80   22 ... 12
13 ... 33   15 ... 5   66 ... 16   49 ... 94

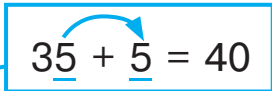
72. Запішы па парадку назвы месяцаў года, якія ўжо **прайшлі**. Запішы назвы месяцаў, якія яшчэ **будуць** у гэтым годзе.

снежань	сакавік	чэрвень	верасень
студзень	красавік	ліпень	кастрычнік
люты	май	жнівень	лістапад

73. Рашы задачу.

У магазін прывезлі 45 скрынь яблыкаў, а груш — **на 15 скрынь больш**. Колькі скрынь груш прывезлі ў магазін?

74. Дапоўні лікі да дзясяткаў.

 $35 + 5 = 40$

35, 45, 64, 67, 21, 49, 88, 26, 97.

- 75*. Падумай і адкажы.

Сёння панядзелак. Алёша дамовіўся з Колям на наступны дзень пайсці ў кіно. Які гэта будзе дзень тыдня?

76. Вылічы.

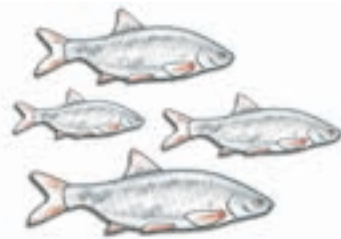
▲	$91 \text{ см} + 9 \text{ см}$	$55 \text{ кг} + 5 \text{ кг}$	$71 \text{ см} + 9 \text{ см}$
	$99 \text{ см} + 1 \text{ см}$	$64 \text{ кг} + 6 \text{ кг}$	$47 \text{ кг} + 3 \text{ кг}$

●	$\overset{\curvearrowright}{86} - \overset{\curvearrowright}{2}$	$86 - 42$	$98 - 5$	$98 - 95$
	$86 - 20$	$86 - 82$	$98 - 70$	$98 - 78$
	$34 + 2$	$34 + 52$	$67 - 40$	$67 - 60$

■	$\underline{\underline{34}} + \underline{\underline{20}}$	$34 + 10$	$67 - 7$	$67 - 62$
	$\underline{\underline{45}} + \underline{\underline{2}}$	$45 + 32$	$25 + 4$	$25 + 12$
	$45 + 5$	$45 + 35$	$25 + 5$	$52 + 15$

77. Рашы задачу.

Сярожа злавіў 8 рыбак. Пеця злавіў столькі ж. Потым Пеця злавіў яшчэ 4 рыбки. Колькі рыбак у Пеці?

78. Якія лікі прапушчаны?

$25 + \square = 30$	$15 + \square = 20$	$\square + 5 = 40$
$65 + \square = 70$	$85 + \square = 90$	$\square + 5 = 50$

79*. Палічы, колькі рублёў у Валодзі.

80. Выканай адніманне лікаў.

$$50 - 5 = 45$$

$$\begin{array}{r} .10 \\ 50 - 5 = 45 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} .10 \\ 20 - 5 \end{array}$$

$$60 - 5$$

$$80 - 5$$

$$40 - 5$$

$$50 - 5$$

$$70 - 5$$

$$90 - 5$$

$$30 - 5$$

81. У сераду бацька сказаў дачцэ, што на гэтым тыдні яны пойдучь у парк. У якія дні бацька з дачкой могуць пайсці ў парк?

82. Таня, Люба і Даша нарадзіліся ў адзін год. Таня ў студзені, Люба ў верасні, а Даша ў лістападзе. Хто з іх самы старэйшы? Хто самы малодшы?

студзень
Таня

верасень
Люба

лістапад
Даша

83. Выканай адніманне лікаў.

$$80 - 25 = 55$$

$$80 - 20 - 5 = 55$$

$$70 - 25$$

$$70 - 20 - 5 = 45$$

$$30 - 15$$

$$50 - 25$$

$$80 - 55$$

$$40 - 25$$

$$20 - 15$$

$$90 - 75$$

84. Рашы прыклады.

$$7 + 8$$

$$6 + 5$$

$$12 - 7$$

$$7 + 7$$

$$9 + 6$$

$$9 + 9$$

$$15 - 9$$

$$14 - 7$$

$$13 - 7$$

$$11 - 5$$

$$14 - 8$$

$$15 - 6$$

85. Назаві прапушчаныя лікі.

$$9 + \square = 10$$

$$8 + \square = 10$$

$$7 + \square = 10$$

$$29 + \square = 30$$

$$38 + \square = 40$$

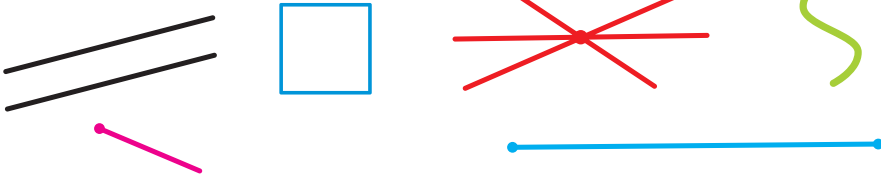
$$47 + \square = 50$$

$$4 + \square = 10$$

$$24 + \square = 30$$

$$16 + \square = 20$$

86. Назаві геаметрычныя фігуры. Начарці прамыя лініі.

87*. Падумай і адкажы.

Для прыгатавання цеста патрэбна два пачкі сметанковага масла. Адзін пачак каштуе 2 рублі. Ці хопіць Паліне 5 рублёў на два пачкі сметанковага масла?

88. Рашы прыклады.

$44 + 12$

$35 + 32$

$18 + 31$

$51 + 28$

$36 + 13$

$14 + 42$

$17 + 62$

$55 + 41$

89. Выканай адніманне лікаў.

$$70 - 23 = 47$$

$$70 - 20 - 3 = 47$$

▲ $70 - 13$ $20 - 12$ $90 - 34$ $50 - 18$

$90 - 46$

$40 - 17$

$80 - 29$

$60 - 32$

● $80 - 38$ $90 - 37$ $70 - 25$ $80 - 38$

$60 - 26$

$90 - 36$

$50 - 13$

$70 - 35$

90. Прачытай запісы. Дапоўні.

$2 < 5 < 6$

$6 < 9 < ?$

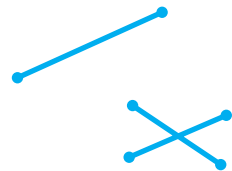
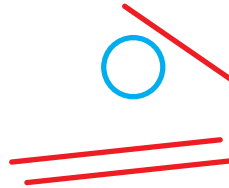
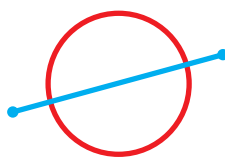
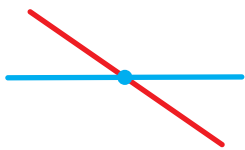
$9 < ? < 11$

$2 < 3 < ?$

$? < 7 < 9$

$4 < ? < 7$

91. Якія геаметрычныя фігуры перасякаюцца?

92. Рашы прыклады.

$4 + 5$

$12 - 3$

$5 \cdot 2$

$9 : 3$

$8 + 3$

$10 - 8$

$2 \cdot 6$

$12 : 3$

93. Рашы прыклады. Складзі прыклады на адніманне.

$$7 + 5 = 12$$

$$12 - 5 = 7$$

$$12 - 7 = 5$$

$$8 + 7$$

$$4 + 8$$

$$4 + 9$$

$$7 + 4$$

$$9 + 6$$

$$9 + 5$$

$$7 + 9$$

$$8 + 3$$

94. Якія лікі прапушчаны?

$$10 - \square = 6$$

$$10 - \square = 5$$

$$10 - \square = 4$$

$$60 - \square = 56$$

$$60 - \square = 55$$

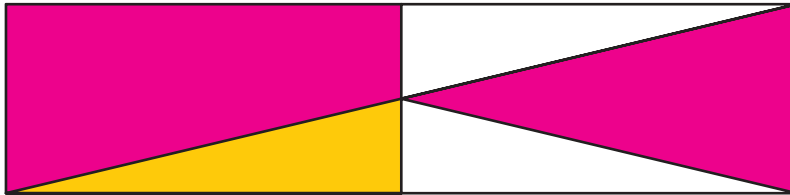
$$60 - \square = 54$$

$$10 - \square = 3$$

$$60 - \square = 53$$

$$10 - \square = 2$$

95. Палічы, колькі трохвугольнікаў.
Колькі чатырохвугольнікаў?

96. Рашы задачу.

Пакет мукі ваżyць 2 кг, пакет цукру — 1 кг, пачак солі — 1 кг, пачак макаронаў — 1 кг. Колькі кілаграмаў ваżyць уся пакупка?

97. Запішы прапушчаныя лікі.

$$6 + \square = 10$$

$$9 - \square = 8$$

$$3 \cdot \square = 15$$

$$\square + 4 = 12$$

$$\square - 2 = 7$$

$$18 : \square = 9$$

$$\square \cdot 4 = 16$$

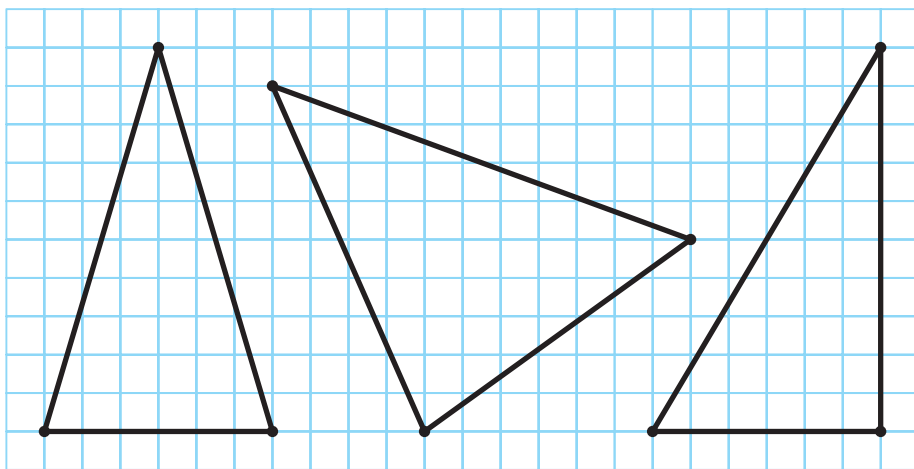
$$15 : \square = 3$$

$$\square + 6 = 12$$

98. Віктар Мікалаевіч знайшоў некалькі грыбоў. Ён высушыў 18 грыбоў, 10 грыбоў зварыў. Колькі грыбоў знайшоў Віктар Мікалаевіч?

99. Начарці геаметрычныя фігуры. Лічы, колькі вуглоў, колькі старон, колькі вяршынь.

100. Выканай складанне лікаў.

$$\begin{array}{c} 10 \\ \curvearrowright \\ 48 + 2 = 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 10 \\ \curvearrowright \\ 98 + 2 = 100 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 10 \\ \curvearrowright \\ 39 + 1 \\ 42 + 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 43 + 7 \\ 94 + 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 81 + 9 \\ 86 + 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 72 + 8 \\ 54 + 6 \end{array}$$

101. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{c} 76 \\ 3 + 73 + 4 \\ 4 + 22 + 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 5 + 51 + 4 \\ 2 + 25 + 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 65 + (17 - 12) \\ 39 + (20 - 19) \end{array}$$

102. Дапоўні двухзначныя лікі да дзясяткаў.

$$35 + 5 = 40$$

35, 25, 49, 88, 26, 56, 32, 64.

103. Рашы задачы.

- ▲ Максіму 14 гадоў. Яго сястра на 3 гады маладзейшая. Колькі гадоў сястры?
- Сыну 12 гадоў. Бацька на 20 гадоў старэйшы. Колькі гадоў бацьку?

104. Вылічы.

$91 \text{ см} + 9 \text{ см}$

$95 \text{ л} + 5 \text{ л}$

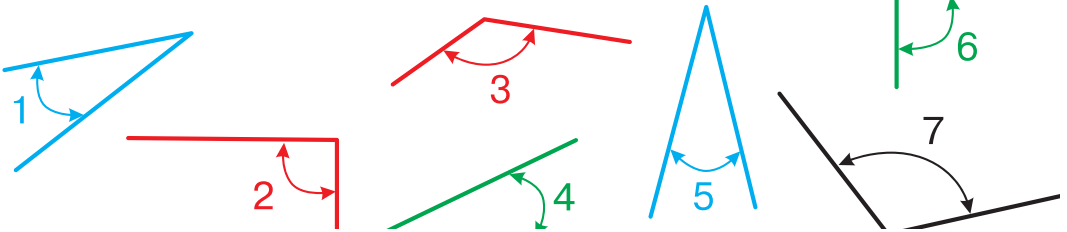
$55 \text{ кг} + 5 \text{ кг}$

$99 \text{ см} + 1 \text{ см}$

$94 \text{ л} + 6 \text{ л}$

$74 \text{ кг} + 6 \text{ кг}$

105. Назаві віды вуглоў.

106. Дапоўні запісы. Колькі дзясяткаў і адзінак у кожным ліку?

$35 = 30 + 5$

$96 = \dots$

$84 = \dots$

$29 = \dots$

107. Виконай складанне лікаў.

$$\begin{array}{l} 48 + 32 = 80 \\ \quad \swarrow \searrow \\ 48 + 30 + 2 = 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 68 + 32 = 100 \\ \quad \swarrow \searrow \\ 68 + 30 + 2 = 100 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 56 + 24 \\ \quad \swarrow \searrow \\ 56 + 20 + 4 \end{array}$$

$48 + 32$

$24 + 66$

$38 + 12$

$37 + 43$

$75 + 15$

$62 + 38$

108. Якія лікі прапушчаны?

$25 + \square = 30$

$\square + 45 = 50$

$50 + \square = 60$

$73 + \square = 80$

$\square + 36 = 50$

$38 + \square = 40$

109. Рашы задачу.

Лёня прачытаў дзве кнігі. У адной кнізе 25 старонак, а ў другой — на 5 старонак больш. Колькі старонак прачытаў Лёня?

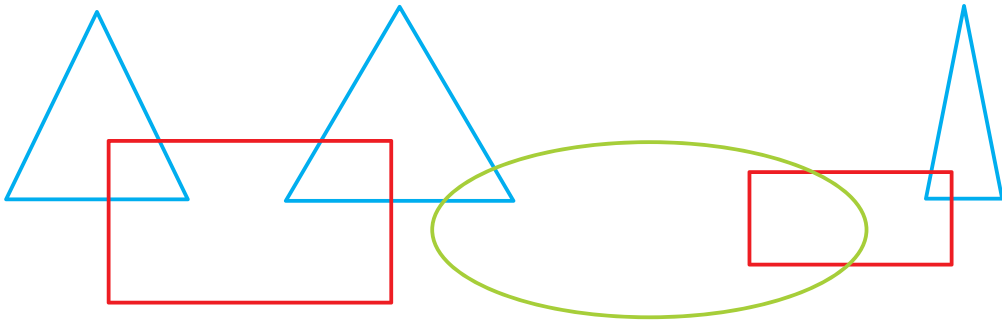
25 старонак

?, на 5 старонак больш

? старонак

110. Назаві геаметрычныя фігуры. Знайдзі даўжыню старон прамавугольнікаў.

111. Выканай адніманне лікаў.

$$\begin{array}{r} .10 \\ 50 - 1 = 49 \end{array}$$

▲	$20 - 1$	$40 - 1$	$9 - 1$	$30 - 1$
	$60 - 5$	$80 - 8$	$90 - 9$	$40 - 3$
	$50 - 4$	$70 - 1$	$80 - 5$	$8 - 1$
●	$50 - 21$	$60 - 47$	$50 - 42$	$30 - 24$
	$70 - 35$	$80 - 72$	$90 - 13$	$90 - 27$

112. Дапоўні пытанні. Рашы задачы.

- ▲ У нашай школе 30 спартсменаў. У суседняй школе на 5 спартсменаў менш. Колькі ... ?
- Раніцай у горадзе пасажыраў перавозілі 40 аўтобусаў, а вечарам — на 15 аўтобусаў менш. Колькі аўтобусаў ... ?

113. Складзі задачу.

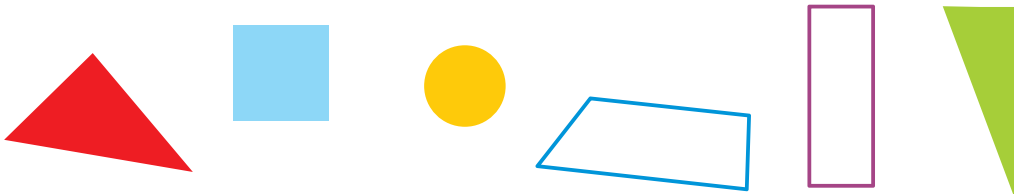

— 15

— 6

114. Колькі геаметрычных фігур? Якая з геаметрычных фігур лішняя? Чаму?

115. Выканай адніманне лікаў.

$$100 - 35 = 65$$

$$100 - 30 - 5 = 65$$

Diagram showing the decomposition of 35 into 30 and 5. A blue arc above 35 is labeled '70'. A blue arrow points from 35 down to 30, and another blue arrow points from 35 down to 5.

$$100 - 28 = 72$$

$$100 - 20 - 8 = 72$$

Diagram showing the decomposition of 28 into 20 and 8. A blue arc above 28 is labeled '80'. A blue arrow points from 28 down to 20, and another blue arrow points from 28 down to 8.

$100 - 16$

$100 - 72$

$100 - 97$

$100 - 18$

$100 - 75$

$100 - 45$

116. Рашы задачу.

У адным аўтобусе ехала 24 чалавекі, а ў другім — у 4 разы менш. Колькі чалавек ехала ў другім аўтобусе?

117. Рашы задачу.

У садзе пасадзілі 100 кустоў парэчак, а малін — на 25 кустоў менш. Колькі кустоў малін пасадзілі?

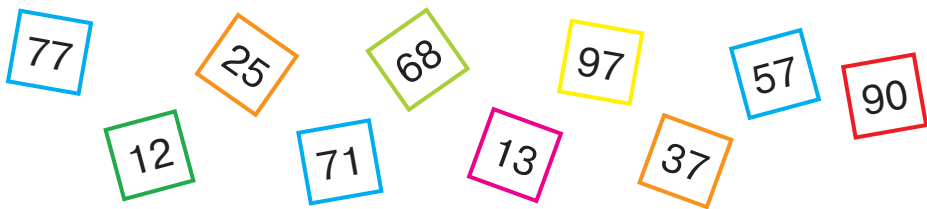
100 кустоў

?, на 25 кустоў менш

118. Запішы прыклады. Вылічы.

Суму лікаў 46 і 34 павяліч на 12.
 Суму лікаў 52 і 27 паменшы на 6.
 Да сумы лікаў 47 і 43 дадай 5.
 Ад сумы лікаў 54 і 32 аднімі 12.

119. Запішы лікі, у якіх ёсць лічба 7.**120.** Начарці адрэзак у 2 разы даўжэйшы за дадзены.

121. Рашы задачы.

- ▲ У зале кінатэатра 100 месцаў. У кінатэатр прыйшло 76 дзяцей. Колькі свабодных месцаў засталася?

- Побач са школай пасадзілі 12 ліп, 10 клёнаў, 19 бяроз. Колькі ўсяго дрэў пасадзілі?

122. Запішы прапушчаныя лікі.

5, 10, 15, ..., ..., ..., ..., ..., ..., 50.

3, 6, 9, 12, 15, ..., 21, ..., 27, 30.

4, 8, 12, 16, ..., ..., 28, 32, ..., 40.

123. Правер рашэнне прыкладаў. Рашы правільна.

$$45 - 43 = 2$$

$$90 - 3 = 76$$

$$36 - 20 = 16$$

$$80 - 7 = 53$$

$$65 - 15 = 50$$

$$54 - 34 = 10$$

124. Вылічы.

$$50 \text{ см} - 5 \text{ см}$$

$$30 \text{ см} + 2 \text{ см}$$

$$100 \text{ см} - 15 \text{ см}$$

$$70 \text{ см} - 25 \text{ см}$$

$$80 \text{ м} - 46 \text{ м}$$

$$64 \text{ см} + 36 \text{ см}$$

125. Выканай складанне лікаў. Састаў прыклады на адніманне.

$$22 + 78 = 100$$

$$100 - 22 = 78$$

$$100 - 78 = 22$$

$$19 + 31 = 50$$

$$50 - 31 =$$

$$50 - 19 =$$

$$32 + 28$$

$$64 + 16$$

$$8 + 92$$

126. Рашы прыклады.

▲ $25 + 23$ $37 + 21$ $21 + 35$ $43 + 12$

$23 + 74$ $82 + 14$ $19 + 50$ $11 + 55$

● $49 - 17$ $65 - 14$ $69 - 32$ $79 - 45$

$66 - 50$ $88 - 40$ $87 - 53$ $95 - 12$

127*. Падумай і адкажы.

Ёлачныя цацкі ляжаць у трох каробках пароўну. Усяго 30 цацак. Колькі цацак ляжыць у кожнай каробцы?

128. Вылічы.

$60 - (20 \overset{4}{-} 16)$ $40 + (5 + 30)$ $100 - (12 - 8)$

$70 - (60 + 8)$ $30 - (20 - 11)$ $70 + (25 + 5)$

129. Выканай складанне лікаў.

$24 + 6$ $41 + 9$ $75 + 5$ $38 + 2$

$98 + 2$ $93 + 7$ $96 + 4$ $91 + 9$

130. Выканай адніманне лікаў.

$60 - 4$ $70 - 3$ $80 - 9$ $90 - 2$

$70 - 45$ $60 - 21$ $50 - 26$ $80 - 68$

131. Рашы задачы.

- ▲ У заапарку 6 ваўкоў, 2 мядзведзі і 2 тыгры.
Колькі ўсяго звяроў у заапарку?

- У заапарку 6 ваўкоў, мядзведзяў на 4 менш.
Колькі мядзведзяў у заапарку?

132. Якой даўжыні могуць быць прадметы? Чым можна вымераць даўжыню? У якіх адзінках вымяраюць даўжыню прадметаў?

133. Рашы прыклады.

$$7 + 2$$

$$8 - 4$$

$$5 + 3$$

$$6 + 4$$

$$70 + 20$$

$$80 - 40$$

$$50 - 30$$

$$60 + 40$$

134. Запішы лікі.

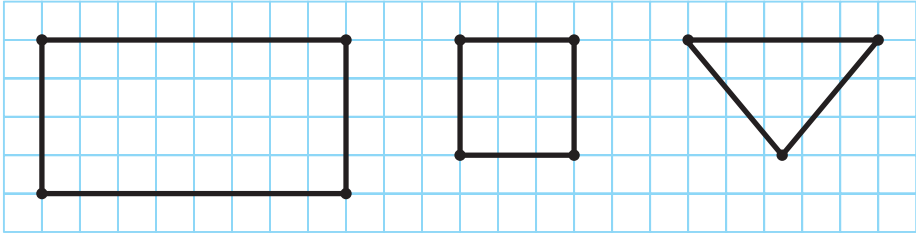
$$6 \text{ дзяс. } 3 \text{ адз.} =$$

$$3 \text{ дзяс. } 9 \text{ адз.} =$$

$$1 \text{ дзяс. } 4 \text{ адз.} =$$

$$4 \text{ дзяс. } 1 \text{ адз.} =$$

135. Начарці геаметрычныя фігуры ў сшытку.

136. Вылічы.

$12 \text{ см} - 10 \text{ см}$

$19 \text{ см} - 17 \text{ см}$

$15 \text{ см} - 11 \text{ см}$

$15 \text{ см} - 1 \text{ см}$

$19 \text{ см} - 10 \text{ см}$

$15 \text{ см} - 12 \text{ см}$

137. Рашы задачы.

- ▲ Купілі 4 гронкі бананаў, у кожнай 3 бананы. Колькі ўсяго бананаў?
- У садзе 5 кустоў агрэсту, а парэчак — у 2 разы больш. Колькі кустоў парэчак у садзе?

138. Рашы прыклады.

▲	$0 + 4$	$0 + 3$	$2 + 2$	$1 + 3$
	$4 + 0$	$3 + 0$	$3 + 1$	$2 + 1$
●	$3 - 0$	$3 - 3$	$4 - 0$	$4 - 2$
	$3 - 1$	$3 - 2$	$4 - 1$	$4 - 4$

139*. Падумай і адкажы.

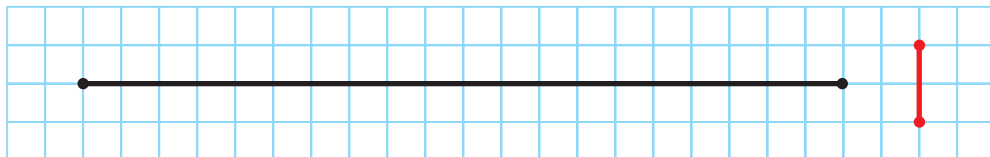
Летам дзеці нарыхтавалі для сталовай 5 кг ліпавага цвету і расклалі яго ў пакеты па 1 кг. Колькі пакетаў спатрэбілася?

5

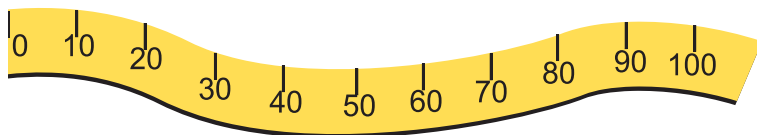
1. Вымерай палоскі. Запішы вынікі вымярэння.

2. Якой даўжыні адрэзкі?

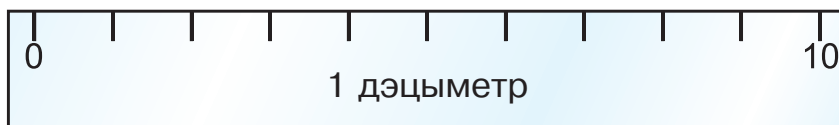

3. Якую адлегласць можна вымераць з дапамогай рулеткі?

4. Метр, дэцыметр, сантыметр — меры даўжыні.

1 м = 100 см   1 м = 10 дм   1 дм = 10 см

5. Вылічы.

$$70 \text{ см} + 30 \text{ см} = 100 \text{ см} = 1 \text{ м}$$

$40 \text{ см} + 60 \text{ см}$

$90 \text{ см} + 10 \text{ см}$

$30 \text{ см} + 70 \text{ см}$

$50 \text{ см} + 50 \text{ см}$

$20 \text{ см} + 80 \text{ см}$

$10 \text{ см} + 90 \text{ см}$

$1 \text{ м} - 20 \text{ см}$

$100 \text{ см} - 20 \text{ см} = 80 \text{ см}$

$1 \text{ м} - 90 \text{ см}$

$1 \text{ м} - 10 \text{ см}$

$1 \text{ м} - 40 \text{ см}$

$1 \text{ м} - 30 \text{ см}$

$1 \text{ м} - 60 \text{ см}$

$1 \text{ м} - 50 \text{ см}$

6. Рашы прыклады.

$100 \text{ см} = 1 \text{ м}$

$35 \text{ см} + 65 \text{ см} = 100 \text{ см} = 1 \text{ м}$

$96 \text{ см} + 4 \text{ см}$

$81 \text{ см} + 19 \text{ см}$

$26 \text{ см} + 74 \text{ см}$

$75 \text{ см} + 25 \text{ см}$

$64 \text{ см} + 36 \text{ см}$

$38 \text{ см} + 62 \text{ см}$

7. Рост першакласніка Дзімы 1 м 35 см, а яго сябар на 10 см ніжэйшы. Якога росту сябар Дзімы?

8. Дапоўні запісы.

$$91 \text{ см} + \square = 1 \text{ м}$$

$$17 \text{ см} + 30 \text{ см} + \square \text{ см} = 50 \text{ см}$$

$$83 \text{ см} + \square = 1 \text{ м}$$

$$37 \text{ см} + 10 \text{ см} + \square \text{ см} = 50 \text{ см}$$

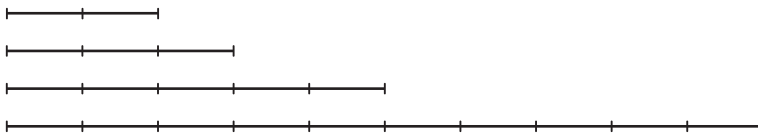
9. Для вымярэння даўжыні некаторых прадметаў выкарыстоўваюць **міліметр**.

Колькі міліметраў у кожным адрэзку?

1 см

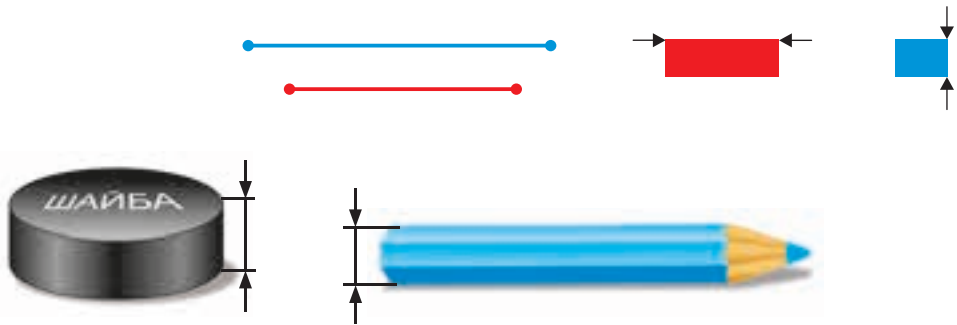
10 мм

10. Трэба адрэзаць палоску паперы даўжынёй 80 мм. Колькі сантыметраў паперы трэба адрэзаць?

11. Начарці адрэзкі даўжынёй 5 см 8 мм, 10 см 5 мм, 7 см 7 мм.

12. Выканай вымярэнні. Запішы вынікі ў міліметрах.

13. Выканай адніманне лікаў.

$$1 \text{ м} = 100 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} - 4 \text{ см} = 96 \text{ см}$$

$$100 \text{ см} - 4 \text{ см} = 96 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} - 3 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} - 9 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} - 40 \text{ см}$$

$$100 \text{ см} - 20 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} - 10 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} - 35 \text{ см}$$

14. Запішы.

$$1 \text{ см} = 10 \text{ мм}$$

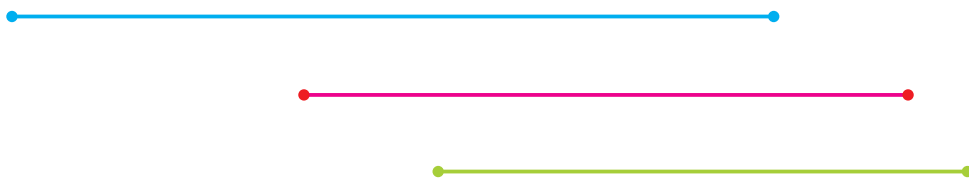
Колькі міліметраў у 1 см, 2 см, 4 см, 6 см, 10 см?

15. Параўнай велічыні.

- ▲ Даўжыня аднаго адрэзка 2 см. Даўжыня другога адрэзка 20 мм. Які адрэзак даўжэйшы?
- Даўжыня аднаго адрэзка 20 мм. Даўжыня другога адрэзка 5 мм. Чаму роўная даўжыня двух адрэзкаў?

16. Вымерай адрэзкі. Параўнай адрэзкі па даўжыні.

17. Рашы задачы.

- ▲ У Пеці 6 каляровых алоўкаў, а ў Алеся — на 4 алоўкі больш. Колькі алоўкаў у Алеся?
- У Пеці 6 каляровых алоўкаў, а ў Паўла — на 2 алоўкі менш. Колькі алоўкаў у Паўла?

18. Вылічы.

На прагулцы вучні былі 1 гадз. 10 мін. Колькі гэта мінут?

19. Запішы лік з дзясяткаў і адзінак.

	$20 + 9$	$40 + 6$	$80 + 1$
$60 + 5 = 65$	$50 + 4$	$30 + 3$	$70 + 8$
	$90 + 9$	$10 + 5$	$60 + 6$

20*. Падумай і адкажы.

Уладзіміру Іванавічу неабходна адправіць пасылку для дзяцей. Вызнач масу прадуктаў для пасылкі: 2 кг цукерак, 1 кг мармеладу, 4 кг пячэння.

1. Запішы 6 двухзначных і 6 адназначных лікаў.

2. Прадоўжы лікавыя рады.

10, 20, ..., ...

2, 4, 6, ...

100, 90, 80, ...

32, 34, ...

5, 10, 15, ...

46, 48, ...

25, 30, ...

30, 28, 26, ...

3. Рашы задачы.

▲ Маса парасяці 23 кг, а маса цяляці на 40 кг большая. Якая маса цяляці?

● Маса мукі ў мяшку 50 кг. Спачатку з мяшка ўзялі 10 кг, а потым яшчэ 5 кг. Колькі кілаграмаў мукі засталася ў мяшку?

было

узялі

10 кг

5 кг

засталося

?

4.

41 ... 51

80 ... 79

10 ... 1 дзяс.

39 ... 93

39 ... 40

100 ... 10

57 ... 57

59 ... 53

64 ... 67

5. Вылічы.

$$70 - 30 + 30$$

$$50 + (40 - 20)$$

$$80 + 20 - 50$$

$$90 - (40 + 40)$$

$$90 - 50 + 60$$

$$100 - (20 + 10)$$

6. Дапамажы Пецю выканаць заданне.

Пеця падышоў да пад'езда дома і ўбачыў шылдачку з лікамі 32—43.

Ці ёсць у гэтым пад'ездзе кватэры з нумарамі 30, 36, 45?

7. Дапамажы Валі выканаць заданне.

Валя ўзяла ў бібліятэцы кнігу. Пасля старонкі 79 на дзвюх наступных старонках не было нумароў. Якія гэта нумары?

8. Выканай складанне лікаў.

$$17 + (6 + 4)$$

$$56 + (17 + 3)$$

$$38 + (3 + 7)$$

$$43 + (28 + 2)$$

$$73 + (4 + 16)$$

$$21 + (5 + 4)$$

9. Рашы прыклады.

$$88 + 2 + 3$$

$$49 + 1 + 5$$

$$93 - 3 - 2$$

$$25 - 5 - 4$$

$$54 + 6 + 2$$

$$32 - 2 - 5$$

10. Дапоўні да 50 лікі 40, 49, 43, 45, 48, 42, 47.

$$40 + 10 = 50$$

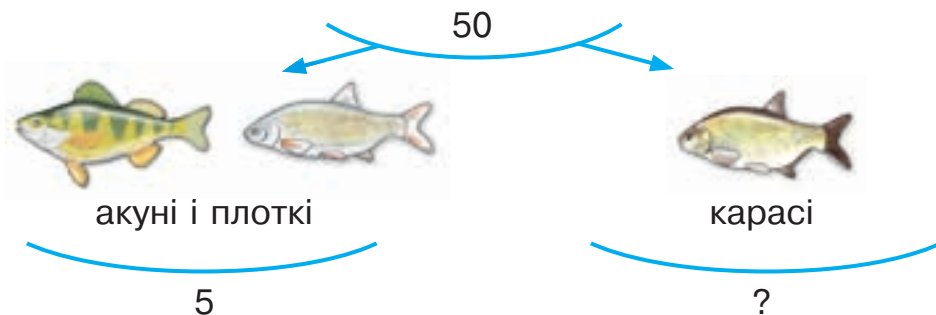
$$49 + 1 = 50$$

11. Паменшы на 4 лікі 20, 40, 60, 30, 90.

$$\begin{array}{l} .10 \curvearrowright \\ 20 - 4 = 16 \end{array}$$

12. Рашы задачы.

- ▲ Дзіма злавіў 50 рыбак. Акунёў і плотак — 5, астатнія — карасі. Колькі карасёў злавіў Дзіма?

- Ваня злавіў 50 рыбак. Акунёў 10, плотак 20, астатнія — карасі. Колькі карасёў злавіў Ваня?

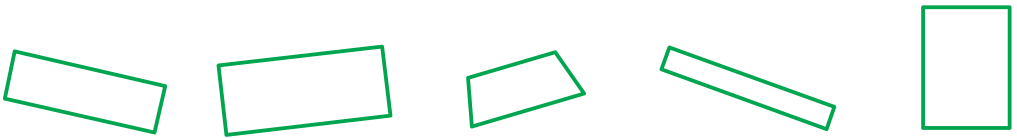

13. Рашы прыклады.

$53 + 27$	$67 + 13$	$82 + 18$	$68 + 12$
$31 + 39$	$46 + 24$	$34 + 26$	$34 + 36$
$42 + 18$	$54 + 26$	$71 + 19$	$25 + 25$

14. Параўнай.

Чым падобныя геаметрычныя фігуры? Якая геаметрычная фігура лішняя?

15. Вылічы.

$24 + 6$	$75 + 5$	$69 + 1$	$41 + 9$
$37 + 3$	$88 + 2$	$78 + 2$	$22 + 8$

16. Рашы прыклады.

$54 + 4$	$43 + 6$	$62 + 7$	$31 + 8$
$76 - 3$	$48 - 5$	$35 - 5$	$39 - 7$

17. Запішы суседзяў лікаў:

..., 90, ...	..., 40, ...	..., 39, ...	..., 76, ...
..., 99, ...	..., 25, ...	..., 61, ...	..., 53, ...

18. Дадавай па 6, запісвай лікі.

6, 12, ..., 24, ..., ..., ..., 48, ..., 60.

19. Рашы задачу.

У прадаўца было 50 кавуноў. За дзень ён прадаў 15 кавуноў. Колькі кавуноў у яго засталася?

20.

$$2 \text{ м} > 1 \text{ см}$$

$1 \text{ см} \dots 10 \text{ мм}$

$1 \text{ дм} \dots 20 \text{ мм}$

$2 \text{ дм} \dots 20 \text{ см}$

$10 \text{ см} \dots 1 \text{ дм}$

$1 \text{ м} \dots 100 \text{ см}$

$20 \text{ мм} \dots 1 \text{ см}$

$2 \text{ м} \dots 2 \text{ дм}$

$11 \text{ см} \dots 1 \text{ м}$

$21 \text{ мм} \dots 2 \text{ см}$

21. Выканай складанне двума спосабамі.

$$60 + 19 = 79$$

$$60 + 19 = 60 + \overset{70}{10} + 9$$

$$19 + 60 = \overset{70}{10} + 60 + 9$$

$60 + 19$

$40 + 35$

$80 + 19$

$50 + 44$

$70 + 24$

$20 + 57$

$30 + 68$

$60 + 36$

$10 + 81$

$90 + 10$

$70 + 28$

$30 + 27$

22. Дапоўні лікі да дзясяткаў.

$$29 + 1 = 30$$

$29 + \square = 30$

$27 + \square = 30$

$35 + \square = 40$

$29 + \square = 40$

$27 + \square = 50$

$35 + \square = 50$

$52 + \square = 60$

$52 + \square = 70$

$45 + \square = 60$

23. Растлумач, як выканана складанне.

$$(3 + 5) + 2 = 8 + 2 = 10 \quad 3 + (5 + 2) = 3 + 7 = 10$$

$$(3 + 5) + 2 = 3 + (5 + 2)$$

$$(10 + 5) + 2 = 10 + (5 + 2)$$

24. Запішы прыклады, выкарыстоўваючы дужкі. Вылічы.

$$\begin{array}{c} 8 \\ \curvearrowright \\ \boxed{2} \xrightarrow{+} \boxed{6} \xrightarrow{+} \boxed{4} \end{array}$$

$$(2 + 6) + 4 = 8 + 4 = 12$$

$$\begin{array}{c} 10 \\ \curvearrowright \\ \boxed{2} \xrightarrow{+} \boxed{6} \xrightarrow{+} \boxed{4} \end{array}$$

$$2 + (6 + 4) = 2 + 10 = 12$$

$$\begin{array}{c} \curvearrowright \\ \boxed{10} \xrightarrow{+} \boxed{4} \xrightarrow{+} \boxed{3} \end{array}$$

...

$$\begin{array}{c} \curvearrowright \\ \boxed{10} \xrightarrow{+} \boxed{4} \xrightarrow{+} \boxed{3} \end{array}$$

...

$$\begin{array}{c} \curvearrowright \\ \boxed{11} \xrightarrow{+} \boxed{5} \xrightarrow{+} \boxed{4} \end{array}$$

...

$$\begin{array}{c} \curvearrowright \\ \boxed{11} \xrightarrow{+} \boxed{5} \xrightarrow{+} \boxed{4} \end{array}$$

...

25.

$$\begin{array}{l} \textcircled{=} \textcircled{\lessgtr} \quad \begin{array}{l} \overbrace{(13 + 5)}^{18} + 2 = 13 + \underbrace{(5 + 2)}^7 \\ \underbrace{(12 + 7)}^{19} + 1 \dots 12 + \underbrace{(7 + 1)}^8 \\ \underbrace{(15 + 3)}^{18} + 2 \dots 15 + \underbrace{(3 + 2)}^5 \end{array} \quad \begin{array}{l} 13 + 2 \dots 15 + 2 \\ 15 - 5 \dots 16 - 5 \\ 19 - 7 \dots 18 - 7 \end{array} \end{array}$$

26. Параўнай лікі. Чым яны падобныя? Чым яны адрозніваюцца?

$$34 \text{ і } 43, 21 \text{ і } 12, 29 \text{ і } 92, 48 \text{ і } 84.$$

27. Дапоўні пытанне і рашы задачу.

У сталовую раніцай прывезлі 70 яек, а потым — яшчэ 3 дзясяткі. 5 дзясяткаў яек выкарысталі для прыгатавання абеду. Колькі ... ?

70

3

дзясяткі

5

дзясяткаў

28. Рашы прыклады.

$$46 + 21$$

$$64 + 32$$

$$65 - 24$$

$$63 - 31$$

$$46 + 23$$

$$45 + 12$$

$$96 - 53$$

$$59 - 45$$

29. Вылічы.

$$20 + (4 - 3)$$

$$(10 + 6) - 2$$

$$12 - (3 + 1)$$

$$18 - (6 + 2)$$

$$(14 - 2) + 3$$

$$(17 - 2) + 3$$

30. Дадавай па 7, запісвай лікі.

7, 14, ..., 28, ..., ..., ..., 56, 63, ...

31. $2 \cdot 8 + 4$

$$2 \cdot (13 - 7)$$

$$(12 - 9) \cdot 4$$

$$3 \cdot 6 - 6$$

$$3 \cdot (10 - 8)$$

$$(13 - 9) \cdot 5$$

$$(11 - 8) \cdot 3$$

$$(12 - 8) \cdot 2$$

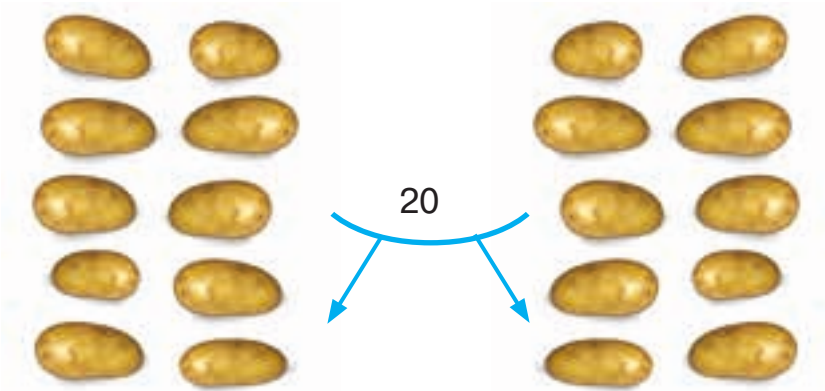
$$7 \cdot 2 - 3$$

1. Рашы задачы.

- ▲ Пасадзілі 4 рады яблынь, у кожным радзе па 5 дрэў, і 3 рады груш, у кожным радзе па 5 дрэў. Колькі ўсяго дрэў пасадзілі?
- Каця і Маша пачысцілі пароўну 20 бульбін. Колькі бульбін пачысціла кожная дзяўчынка?

2. Выканай дзяленне і множанне лікаў.

$$\begin{array}{cccc}
 \overset{3}{\curvearrowright} & & & \\
 15 : 5 \cdot 2 & 12 : 2 \cdot 3 & 16 : 4 \cdot 2 & 10 : 2 \cdot 2 \\
 10 : 5 \cdot 9 & 12 : 6 \cdot 9 & 18 : 3 \cdot 3 & 20 : 4 \cdot 3
 \end{array}$$

3*. Падумай і адкажы.

У вазе ляжалі цукеркі. Мама, тата і дзве дачкі ўзялі па адной цукерцы, пасля чаго ў вазе засталася адна цукерка. Колькі цукерак было ў вазе?

- ### 4. Начарці адрэзак такой жа даўжыні. Падзялі яго на тры роўныя часткі. Запішы даўжыню кожнай часткі адрэзка.

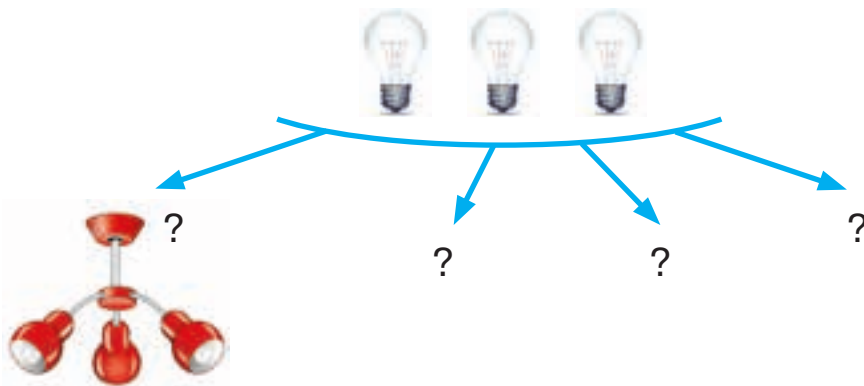
5. Рашы задачу.

Ваня палічыў, што ва ўсіх яго трусянят 16 лапак. Колькі трусянят у Вані?

6. У бабулі было **дзве** курачкі, **дзве** качкі, **два** кураняці, **два** качаняці. Колькі ўсяго птушак у бабулі? Як можна палічыць, колькі птушак у бабулі?

7. Рашы задачы.

▲ Для адной люстры патрэбна 3 лампачкі. Колькі лампачак патрэбна для 4 такіх люстраў?

● 15 лампачак укрузілі ў тры аднолькавыя люстры. Колькі лампачак у кожнай люстры?

■ На выраб адной лаўкі патрэбна 3 дошкі. Колькі лавак можна зрабіць з 15 дошак?

8. Дадавай па 8, запісвай лікі.

8, 16, ..., ..., 40, ..., ..., 64, ..., 80.

9. Складзі задачы па рашэннях.

1) $12 \text{ слоікаў} : 3 = 4 \text{ слоікі}$

2) $12 \text{ слоікаў} : 3 \text{ слоікі} = 4 \text{ (паліцы)}$

10. Начарці адрэзак даўжынёй 12 см. Падзялі яго на некалькі роўных частак. Колькі роўных частак адрэзка можна атрымаць? Якой даўжынёй можа быць частка адрэзка?

11. Колькі разоў лік 3 змяшчаецца ў ліку 15?

$$3 + 3 + \dots$$

$$3 \cdot \dots$$

Колькі разоў лік 2 змяшчаецца ў ліку 14?

Колькі разоў лік 5 змяшчаецца ў ліку 20?

12. Рашы прыклады.

$$\underline{60} + \underline{20}$$

$$41 + 30$$

$$\underline{66} - \underline{30}$$

$$87 - 70$$

$$\underline{\underline{66}} + \underline{\underline{20}}$$

$$35 + 60$$

$$\underline{\underline{64}} - \underline{\underline{30}}$$

$$62 - 50$$

13. Вылічы.

$$64 : 8 + 2$$

$$25 + 40 : 8$$

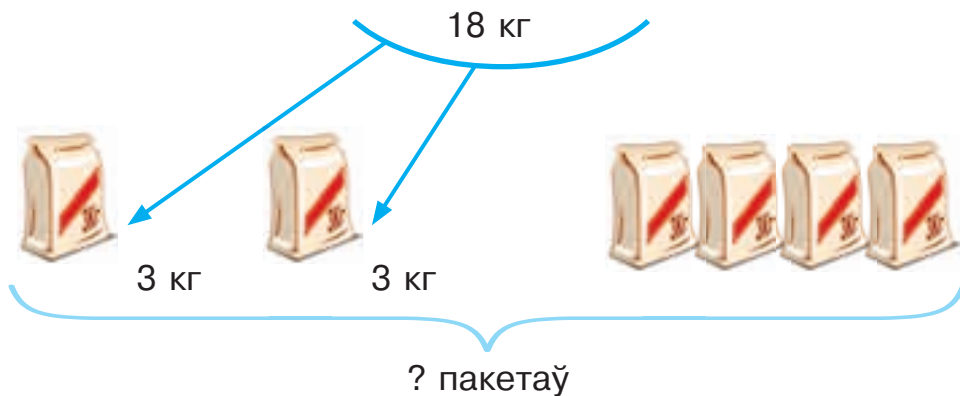
$$2 \cdot 4 : 2$$

14. Рашы задачы.

- ▲ Угнаенні раскладзены ў пакеты па 3 кг у кожным. Колькі кілаграмаў угнаенняў знаходзіцца ў 6 пакетах?

- Угнаенні раскладзены ў пакеты па 3 кг у кожным. Колькі спатрэбіцца пакетаў для 18 кг угнаенняў?

15. Вылічы.

$$10 + (38 - 11)$$

$$22 - 15 : 5$$

$$(31 - 7) : 3$$

$$(15 + 5) : 2$$

$$48 + 4 \cdot 2$$

$$(18 + 3) : 7$$

$$26 + 4 \cdot 5$$

$$11 + 5 \cdot 4$$

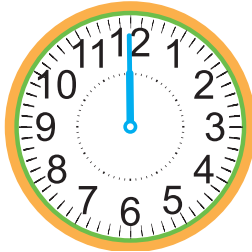
$$(15 + 5) : 2$$

Запомні!

Суткі — мера часу.

1 суткі (сут.) = 24 гадзіны (гадз.)

Пачатак новых сутак у 0 гадз. 0 мін.

раніца	дзень	вечар	ноч
--------	-------	-------	-----

суткі

24 гадзіны

24 гадз. = 1 сут.

1. 25 гадз. ... 1 сут.   12 гадз. ... 8 гадз.
 30 гадз. ... 24 гадз.   24 гадз. ... 1 сут.
 23 гадз. ... 1 сут.   48 гадз. ... 20 гадз.

2. Рашы прыклады.

$50 + 40$

$47 + 50$

$36 + 60$

$95 + 5$

$59 + 40$

$44 + 40$

$21 + 40$

$33 + 7$

3. Рашы задачу.

Іван Уладзіміравіч быў у камандзіроўцы 14 сутак. Колькі тыдняў Іван Уладзіміравіч быў у камандзіроўцы?

Запомні!

1 год (г.) = 12 месяцаў (мес.)

4. Запішы па парадку назвы месяцаў:

лістапад, май, люты, студзень, жнівень, ліпень, снежань, верасень, кастрычнік, сакавік, чэрвень, красавік.

5. Запішы назвы месяцаў лета, зімы, восені, вясны.

6. Даведайся па календары, колькі сутак у адным месяцы.

Запомні!

1 мес. = 28 (29), 30, 31 сут.

7. Карыстаючыся календаром, запішы назвы месяцаў года, у якіх 30 сут., 31 сут., 28 (29) сут.

8.

1 г. ... 11 мес.

25 сут. ... 1 мес.

12 мес. ... 21 мес.

14 сут. ... 2 тыдні

9. Выканай складанне двухзначных лікаў.

$$\begin{array}{r} 36 + 24 \\ \hline 36 + 20 + 4 \end{array}$$

56

$46 + 21$

$46 + 22$

$46 + 24$

$69 + 21$

$45 + 45$

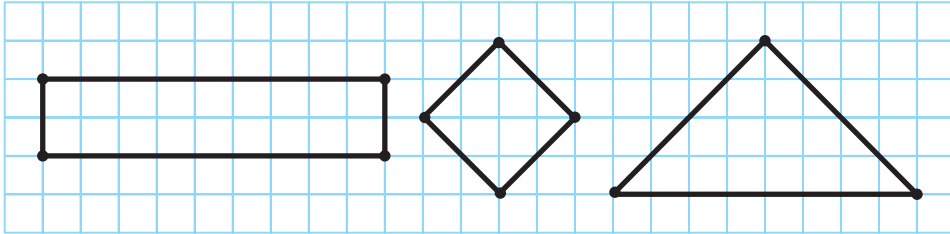
$38 + 52$

$19 + 11$

$27 + 23$

$26 + 23$

10. Начарці геаметрычныя фігуры.

Запомні!

1 гадзіна, 1 мінута — меры часу.

1 гадзіна (гадз.) = 60 мінут (мін)

1 мінута

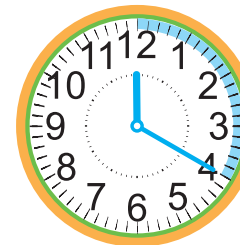
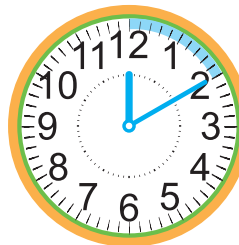
5 мінут

1 гадзіна

11. Колькі мінут паказвае кожны гадзіннік?

12. Лічы па 5 мін да 60 мін, запісвай: 5 мін, 10 мін, 15 мін, ...

$$1 \text{ мін} < 10 \text{ мін}$$

13. 10 мін ... 1 мін   45 мін ... 1 ч
1 гадз. ... 60 мін   60 мін ... 45 мін

14. Рашы прыклады.

▲	$9 + 2$	$8 + 8$	$3 + 9$	$6 + 7$
	$9 + 4$	$4 + 0$	$7 + 0$	$5 + 8$
	$9 + 9$	$5 + 9$	$7 + 8$	$7 + 7$

●	$2 + 6$	$4 + 6$	$4 + 4$	$5 + 5$
	$3 + 7$	$7 + 2$	$3 + 3$	$6 + 9$
	$1 + 8$	$2 + 7$	$3 + 5$	$8 + 4$

15. Вылічы.

$$\begin{array}{r}
 60 - 24 \\
 \hline
 40 \quad \downarrow \quad \searrow \\
 60 - 20 - 4 = 36
 \end{array}$$

$50 - 17$	$70 - 34$	$80 - 43$	$90 - 51$
$50 - 27$	$90 - 45$	$100 - 55$	$30 - 16$
$60 - 34$	$60 - 42$	$40 - 28$	$80 - 52$

16. Начарці прамавугольнік са старанамі 4 см і 2 см.

17. Выканай заданне.

Міша быў у гасцях у бабулі ў нядзелю, панядзелак і аўторак. Яго сястра Маша прыехала да бабулі на дзень пазней і гасціла ў яе ў панядзелак, аўторак і сераду.

	нядзеля	
	панядзелак	
	аўторак	
	серада	
	чацвер	
	пятніца	
	субота	

У якія дні дзеці гасцілі ў бабулі разам? У якія дні ў бабулі быў толькі Міша? Была толькі Маша? Запішы назвы гэтых дзён.

18. Выканай адніманне лікаў.

$12 - 4$

$13 - 5$

$12 - 6$

$17 - 9$

$11 - 4$

$13 - 8$

$14 - 8$

$17 - 8$

$11 - 9$

$11 - 7$

$16 - 9$

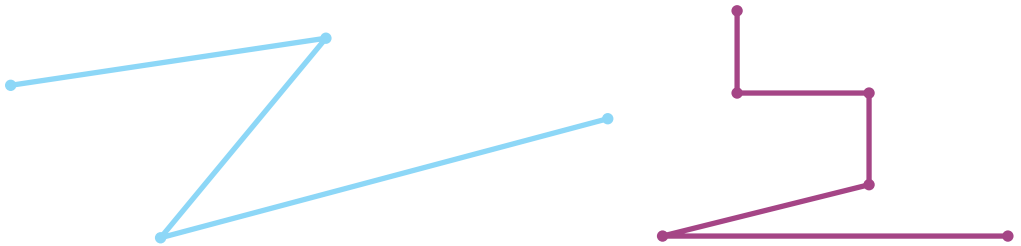
$12 - 8$

19. Начарці ломаную лінію.

20. Начарці лініі.

21. Назаві лініі.

Гэта — ломанья лініі.

Палічы, колькі адрэзкаў у кожнай ломанай лініі.

22*. Падумай і адкажы.

Мама купіла па пайкілаграма цукру, цукерак, пячэння, пернікаў. Якая агульная маса пакупкі?

23. Вылічы.

Антон і Барыс жывуць у адным доме. Антон жыве на шостым паверсе, а Барыс — на 4 паверхі вышэй. На якім паверсе жыве Барыс?

24. Запішы прыклады, выкарыстоўваючы дужкі. Вылічы.

$$7 + 5 + 3 = (7 + 3) + 5$$

$6 + 7 + 4$	$9 + 7 + 1$	$6 + 3 + 4$	$9 + 9 + 1$
$8 + 9 + 2$	$3 + 9 + 7$	$3 + 8 + 7$	$5 + 9 + 5$

25. Рашы задачы.

- ▲ Зоі 10 гадоў. Брат Косця старэйшы за яе на 2 гады. Колькі гадоў Косцю?
- Зоі 10 гадоў. Яна **маладзейшая** за свайго брата Косцю на 2 гады. Колькі гадоў Косцю?

10 гадоў

?, на 2 гады старэйшы

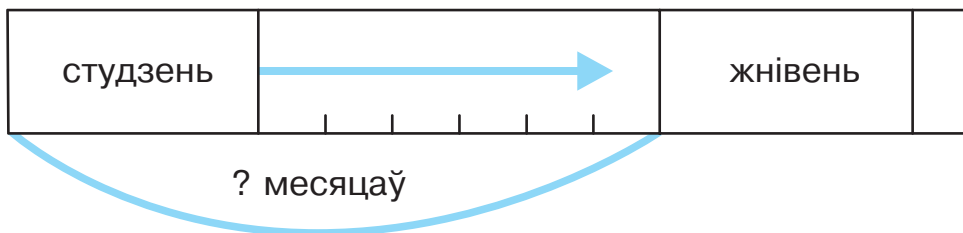
Разважай! Калі Косця старэйшы за Зою на 2 гады, то Зоя ... за Косцю на 2 гады.

- 26*. Рашы задачу.

Урок працягваўся 45 мін, а перапынак — 15 мін. Колькі мінут працягваліся ўрок і перапынак? Колькі гэта гадзін?

27. Вылічы.

Пеця нарадзіўся ў жніўні. Колькі месяцаў прайшло ад пачатку года да месяца нараджэння Пеці? У якім месяцы ты нарадзіўся? Колькі месяцаў да твайго месяца нараджэння?

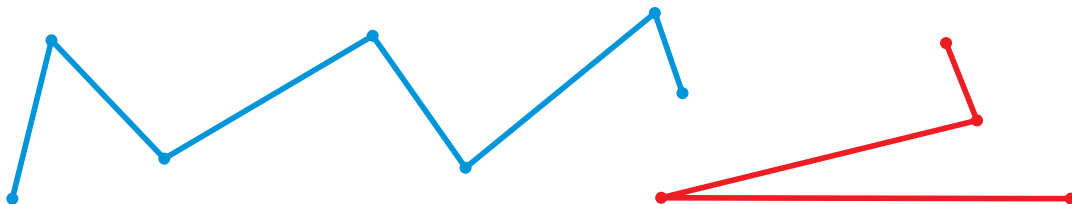
28. Рашы задачу.

Дзядулю 60 гадоў, а ўнучка на 45 гадоў маладзейшая за дзядулю. Колькі гадоў унучцы?

29*. Падумай і адкажы.

У Андрэя 5 рублёў, а ў Ігара 3 рублі. Хлопчыкі вырашылі купіць футбольны мяч, які каштуе 10 рублёў. Ці хопіць ім грошай на пакупку?

30. Начарці лініі. Назаві лініі.

31. Выканай складанне лікаў.

$7 + 7$

$4 + 7$

$6 + 9$

$7 + 9$

$6 + 6$

$9 + 5$

$5 + 8$

$4 + 9$

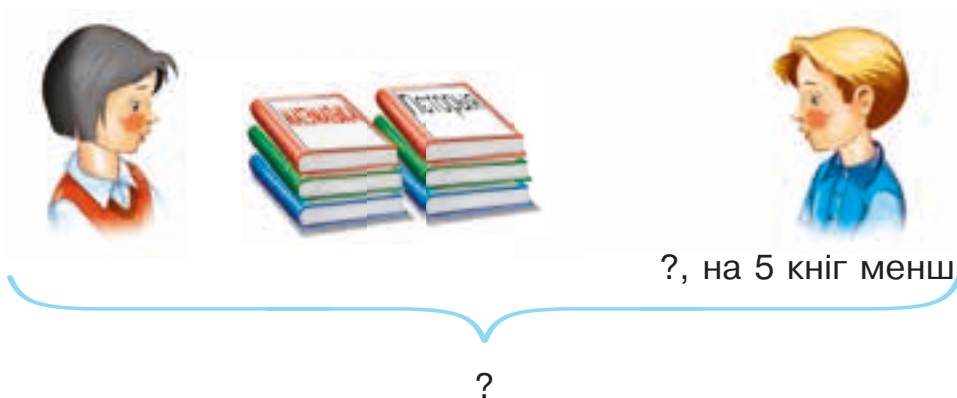
$5 + 7$

$9 + 2$

$8 + 8$

$7 + 5$

32. Складзі задачу.

33. Рашы задачы.

- ▲ У садзе расло 9 кустоў парэчак, а малін — у 3 разы больш. Колькі кустоў малін у садзе?
- На адной вуліцы 45 дамоў, а на другой — на 8 дамоў больш. Колькі дамоў на дзвюх вуліцах?

34. 2 дзяс. 1 адз. ... 2 дзяс. 2 адз.   88 ... 81
5 дзяс. 5 адз. ... 1 дзяс. 5 адз.   22 ... 13

35. Начарці адрэзак у 2 разы карацейшы за дадзены.

1. Рашы задачы. Параўнай умовы і рашэнні задач.

- ▲ У аўтобусе ехала 10 пасажыраў. На прыпынку ўвайшлі яшчэ 5 пасажыраў. Колькі пасажыраў стала ў аўтобусе?
- У аўтобусе ехала 15 пасажыраў. На прыпынку 2 пасажыры выйшлі. Колькі пасажыраў засталася ў аўтобусе?
- У аўтобусе ехала 10 пасажыраў. На прыпынку ўвайшлі яшчэ 5 пасажыраў, а на наступным прыпынку 2 пасажыры выйшлі. Колькі пасажыраў засталася ў аўтобусе?

2. Складзі з дзвюх задач адну. Запішы рашэнні задач.

Першая задача.

На талерцы ляжала 7 чырвоных і 6 жоўтых яблыкаў. Колькі ўсяго яблыкаў на талерцы?

Другая задача.

На талерцы ляжала 13 яблыкаў, 5 яблыкаў з'елі. Колькі яблыкаў засталася на талерцы?

Задача.

На талерцы ляжала ... чырвоных і ... жоўтых яблыкаў. ... яблыкаў з'елі. Колькі яблыкаў ... ?

3*. Падумай і адкажы.

У бацькоў 3 сыны. У кожнага па адной сястры. Колькі ўсяго дзяцей у бацькоў?

4. Колькі дзясяткаў і адзінак у ліках?

$$19 = 1 \text{ дзяс. } 9 \text{ адз.}$$

74	85	75
47	58	57

5. Складзі з дзвюх задач адну.

Першая задача.

Да абеду падалі 4 свежыя і 6 салёных агуркоў.
Колькі агуркоў падалі да абеду?

Другая задача.

Да абеду падалі 10 агуркоў. У час абеду 8 агуркоў
з'елі. Колькі агуркоў засталася?

Задача.

Да абеду падалі ... свежыя і ... салёных агуркоў.
У час абеду ... агуркоў з'елі. Колькі агуркоў ...?

6. У гаражы стаяла 12 машын. Раніцай 8 машын
паехалі. Вечарам у гараж вярнуліся 5 машын.
Колькі машын стала ў гаражы вечарам?

7. Рашы задачы. Колькі арыфметычных дзеянняў трэба выканаць для рашэння кожнай задачы? Параўнай задачы.

У садзе расло 10 яблынь, а груш — на 6 больш. Колькі груш расло ў садзе?

У садзе расло 10 яблынь і 16 груш. Колькі ўсяго яблынь і груш у садзе?

У садзе расло 10 яблынь, а груш — на 6 больш. Колькі ўсяго яблынь і груш расло ў садзе?

Дзіма злавіў 12 акунёў, а карасёў — на 4 менш. Колькі ўсяго рыбак злавіў Дзіма?

Дзіма злавіў 12 акунёў і 8 карасёў. Колькі ўсяго рыбак злавіў Дзіма?

Дзіма злавіў 12 акунёў, а карасёў — на 4 менш. Колькі ўсяго рыбак злавіў Дзіма?

8. Запішы лікі, якія складаюцца з дзясяткаў і адзінак.

$$6 \text{ дзяс. } 1 \text{ адз.} = 61$$

$$3 \text{ дзяс. } 8 \text{ адз.}$$

$$4 \text{ дзяс. } 1 \text{ адз.}$$

$$8 \text{ дзяс. } 3 \text{ адз.}$$

$$1 \text{ дзяс. } 4 \text{ адз.}$$

$$1 \text{ дзяс. } 6 \text{ адз.}$$

9. Рашы задачы.

▲ Летам на дачы сабралі 16 кг малін, а парэчак — **на 8 кг больш**. Колькі ўсяго ягад сабралі?

● У калідоры гарыць 10 лямпачак, а ў пакоі — **на 6 менш**. Колькі ўсяго лямпачак гарыць?

10. Вылічы.

20

$$40 - 20 + 10$$

$$20 + (30 - 20)$$

$$2 \cdot (4 + 5)$$

$$90 - 40 + 30$$

$$30 + 60 - 70$$

$$90 - 30 + 20$$

11. Вызнач, дзе арыфметычная задача. Рашы задачу.

▲ Каця засушыла кляновыя лісцікі і дубовыя. Колькі ўсяго лісцікаў засушыла Каця?

● Каця засушыла 9 кляновых лісцікаў і 8 дубовых.

■ Каця засушыла 9 кляновых лісцікаў і 8 дубовых. Колькі ўсяго лісцікаў засушыла Каця?

12. Рашы прыклады. Параўнай іх.

$5 + 2$

$6 - 4$

$9 - 6$

$4 + 5$

$50 + 20$

$60 - 40$

$90 - 60$

$40 + 50$

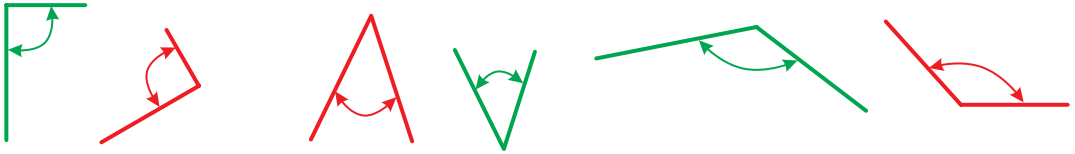
$50 - 20$

$6 + 4$

$30 + 60$

$90 - 40$

13. Назаві віды вуглоў.

14. Складзі задачы.

▲

? , на 8 кніг больш

? кніг

●

— 12

— ? , на 8 менш

?

15. Дадавай па 6 і запісвай:

6, 12, ..., 24, 30, ..., 42, ..., 54, 60.

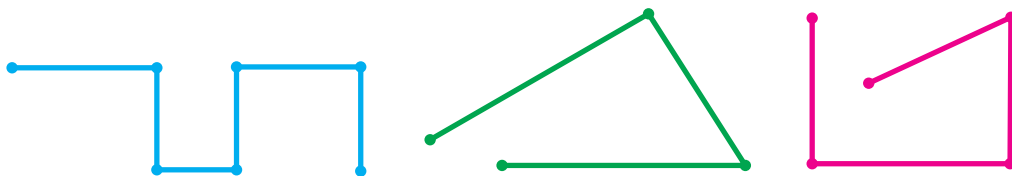
16. Рашы прыклады паводле ўзору.

$\begin{array}{c} 10 \\ \curvearrowright \\ 46 + 4 \end{array}$	<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; display: inline-block;"> $\begin{array}{c} 10 \\ \curvearrowright \\ 36 + 4 = 40 \end{array}$ </div>	$85 + 5$	$33 + 7$	$21 + 9$
$52 + 8$	$57 + 3$	$41 + 9$	$66 + 4$	$67 + 3$
$67 + 3$	$68 + 2$	$79 + 1$	$24 + 6$	

17. Рашы прыклады. Параўнай прыклады.

$12 + 6$	$4 + 5$	$12 + 7$	$9 + 11$
$3 + 12$	$14 + 5$	$7 + 12$	$19 + 1$

18. Начарці лініі, як на малюнку. Палічы, колькі адрэзкаў у кожнай лініі.

19. Рашы прыклады.

$12 - 2$	$19 - 10$	$10 - 7$	$29 - 9$
$15 - 5$	$11 - 10$	$17 - 10$	$38 - 8$

20. Рашы задачу.

Да кармушкі прыляцела 13 сініц, а вераб'ёў — на 9 менш. Колькі ўсяго птушак прыляцела да кармушкі?

21. Рашы задачу. Складзі яшчэ дзве задачы.

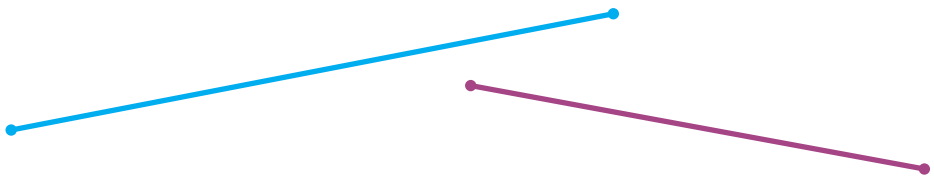
Да свята купілі 12 вялікіх шароў, а маленькіх — на 4 больш. Колькі вялікіх і маленькіх шароў купілі да свята?

22. Вылічы.

$10 - 3$	$70 - 6$	$60 - 8$	$40 - 3$
$30 - 3$	$50 - 6$	$100 - 2$	$80 - 4$
$90 - 8$	$90 - 2$	$20 - 9$	$40 - 7$

23. Начарці адрэзак карацейшы. Начарці адрэзак даўжэйшы.

24. $16 \dots 15$ $45 \dots 54$ $40 \dots 50$ $2 \dots 3$
 $8 \dots 9$ $17 \dots 71$ $6 \dots 30$ $100 \dots 10$

25. Рашы задачы.

- Для сталовай купілі 50 глыбокіх талерак, а мелкіх — на 20 менш. Колькі глыбокіх і мелкіх талерак купілі для сталовай?

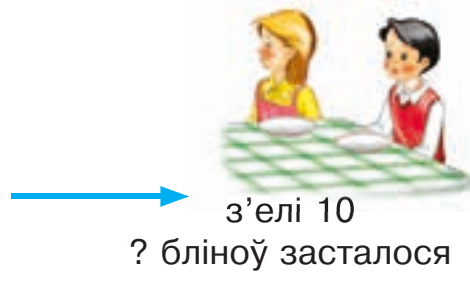
- У адным пад'ездзе 40 жыхароў, у другім — на 20 больш. Колькі чалавек жыве ў двух пад'ездах?

26. Рашы задачу.

Бабуля прыгатавала 18 бліноў з мёдам і 12 бліноў з варэннем. 10 бліноў з'елі ўнукі. Колькі бліноў засталася?

з мёдам — 18
з варэннем — 12

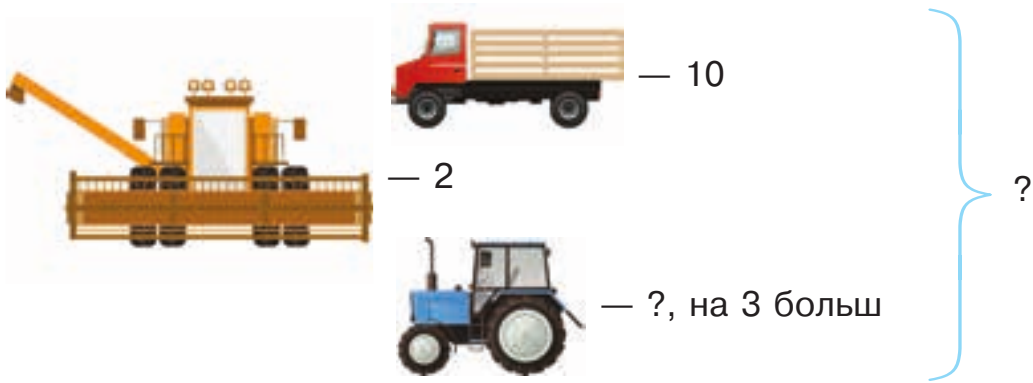
з'елі 10
? бліноў засталася

27. Па якой сцяжынцы Шарык хутчэй дабяжыць да будкі? Чаму? На якія лініі падобны сцяжынкі?

28. Рашы задачы.

- ▲ На палях калгаса працуе 10 аўтамашын, 2 камбайны, а трактароў — на 3 больш, чым камбайнаў. Колькі ўсяго машын працуе на палях калгаса?

- У таварным цягніку 56 вагонаў, у пасажырскім — на 42 менш, а ў электрычцы — на 7 вагонаў менш, чым у пасажырскім. Колькі вагонаў у электрычцы?

Таварны цягнік — 56 вагонаў

Пасажырскі цягнік — ?, на 42 вагоны менш

Электрычка — ?, на 7 вагонаў менш

29. Выканай адніманне лікаў.

$$29 - 14$$

$$29 - 10 - 4$$

$$49 - 14$$

$$38 - 21$$

$$47 - 25$$

$$56 - 31$$

$$65 - 44$$

$$74 - 22$$

30. Рашы задачу.

Для электраправодкі ў адным доме выкарысталі 45 м проваду, а ў другім — на 5 м больш. Колькі метраў проваду выкарысталі для электраправодкі ў двух дамах?

31. Рашы задачу.

У першым вагоне трамвая едзе 25 пасажыраў, а ў другім — 34 пасажыры. На прыпынку выйшла 14 пасажыраў і ніхто не ўвайшоў. Колькі пасажыраў паехала далей?

? паехалі далей

34 пас.

25 пас.

выйшла 14 пасажыраў

32. **Успомні: 1 год (г.) = 12 месяцаў (мес.)**

Аднімай ад 1 года (12 мес.):

10 мес., 1 мес., 12 мес., 2 мес., 8 мес.

33. Успомні: 1 мес. = 28 (29), 30, 31 сут.

Аднімай ад 1 месяца (31 сут.):
7 сут., 12 сут., 29 сут., 10 сут., 30 сут.

34. Успомні: 1 сут. = 24 гадз.

Аднімай ад 1 сутак (24 гадз.):
12 гадз., 10 гадз., 4 гадз., 1 гадз., 11 гадз.

35. Успомні: 1 гадз. = 60 мін

Аднімай ад 1 гадзіны (60 мін):
30 мін, 18 мін, 49 мін, 26 мін, 60 мін.

36. Начарці ломаную лінію з трох адрэзкаў.

37. Выканай складанне лікаў.

$$\overset{3}{\underbrace{2 + 1} + 9} = \quad 6 + 3 + 4 \quad 2 + 8 + 3$$

$$\overset{8}{\underbrace{5 + 3} + 8} = \quad 5 + 9 + 3 \quad 6 + 8 + 9$$

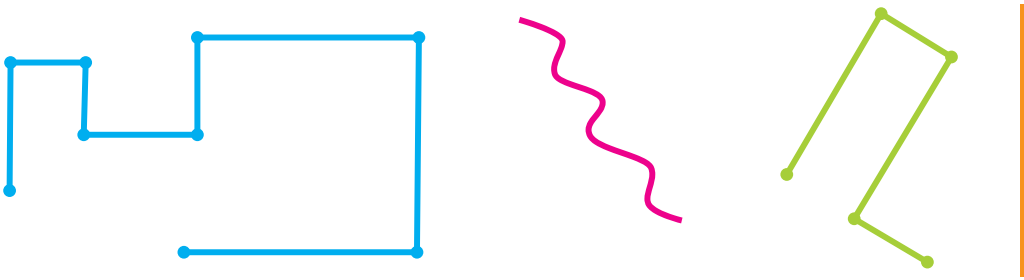
38. Рашы прыклады.

$7 + 8$	$8 + 0$	$7 + 9$	$9 + 3$
$14 - 7$	$16 - 0$	$15 - 6$	$11 - 3$
$9 + 1$	$15 - 9$	$12 - 7$	$18 - 8$

39. Рашы задачы.

- ▲ Віця знайшоў 5 грыбоў, а Саша — 7. Хлопчыкі паклалі грыбы ў адзін кошык. Колькі грыбоў у кошыку?
- Калі Віця і Саша прынеслі грыбы дамоў, то аказалася, што 2 грыбы дрэнныя. Іх выкінулі. Колькі грыбоў засталася?

40. Назаві лініі. Колькі адрэзкаў у ломаных лініях?

41. Да апошняга, чатырнаццатага вагона цягніка прычাপілі яшчэ 2 вагоны. Які будзе нумар апошняга вагона?

42. Як зручней вылічыць? Вылічы.

$$3 + \underline{5} + \underline{5}$$

$$\underline{7} + 5 + \underline{3}$$

$$\underline{9} + 2 + \underline{1}$$

$$4 + 2 + 8$$

$$8 + 3 + 2$$

$$6 + 5 + 4$$

$$2 + 10 + 8$$

$$5 + 7 + 5$$

$$7 + 4 + 3$$

$$6 + 6 + 4$$

$$9 + 7 + 1$$

$$8 + 5 + 2$$

43. Вилічы.

- ▲ $20 \text{ кг} : 4 \cdot 2$ $3 \text{ л} \cdot 4 : 2$ $2 \text{ см} \cdot 7 : 2$
- $16 \text{ кг} : 4 : 2$ $2 \text{ л} \cdot 9 : 3$ $5 \text{ см} \cdot 3 : 3$
- $16 \text{ гадз.} : 4 + 1 \text{ гадз.}$ $8 \text{ гадз.} : 2 + 2 \text{ гадз.}$
 $12 \text{ гадз.} : 3 + 8 \text{ гадз.}$ $8 \text{ гадз.} : 2 - 4 \text{ гадз.}$
 $5 \text{ мін} \cdot 4$ $18 \text{ мін} : 3$

44. Дапоўні пытанні і рашы задачы.

- ▲ 18 куранят размясцілі пароўну ў 3 клетках. Колькі куранят ... ?

- Усяго куранят 18. У кожнай курыцы-квактухі па 6 куранят. Колькі ... ?
- 12 кг агуркоў расклалі ў слоікі па 2 кг. Колькі ... ?
45. Юра падлічыў, што ва ўсіх яго сабачанят 20 лапак. Вызначы, колькі сабачанят у Юры.

46. Вымерай даўжыні старон геаметрычных фігур.

47. Рашы задачы.

- ▲ 30 кг пячэння расклалі ў 10 каробак пароўну. Колькі кілаграмаў пячэння ў кожнай каробцы?
- 24 м проваду разрэзалі на тры часткі пароўну. Колькі метраў проваду ў кожнай частцы?
- У магазін прывезлі 50 кг бананаў, а яблыкаў — на 15 кг больш. Колькі ўсяго кілаграмаў садавіны прывезлі ў магазін?

48. Вылічы.

$$32 : 8 + 11$$

$$40 : 8 + 15$$

$$72 : 9 + 8$$

$$18 : 2 + 9$$

$$12 : 4 \cdot 4$$

$$42 - 2 \cdot 5$$

$$50 : 10 \cdot 2$$

$$64 : 8 \cdot 2$$

$$81 : 9 + 19$$

49. 12 гадз. ... 24 гадз.   2 сут. ... 24 гадз.
1 тыдзень ... 5 дзён   48 гадз. ... 2 сут.

50. Начарці квадрат са стараной 3 см.

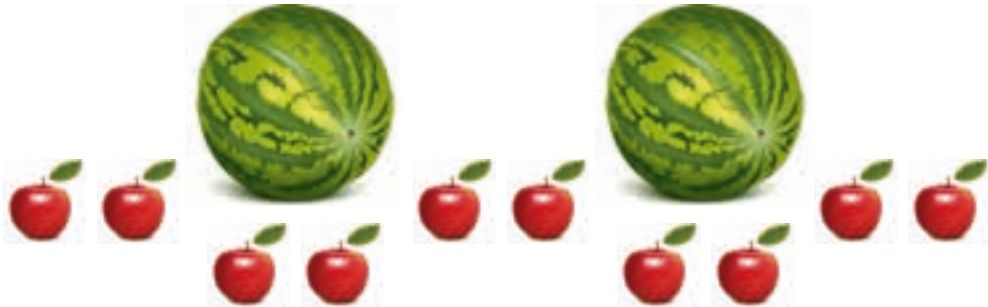

4. Рашы задачу.

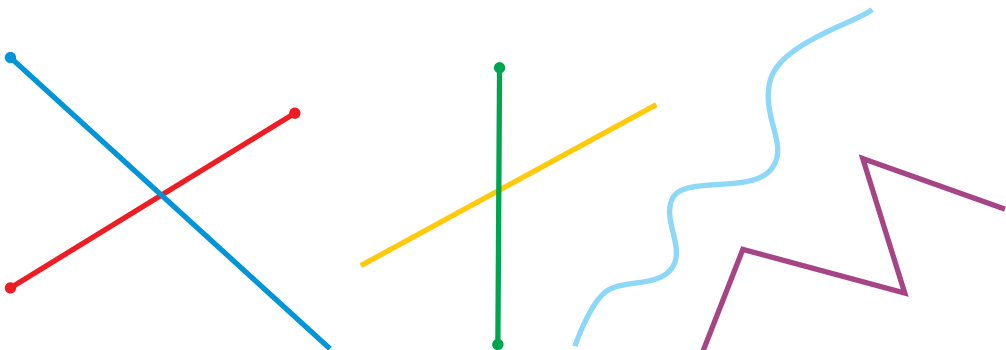
У адным пакеце 4 грушы, а ў другім пакеце ў 3 разы больш. Колькі груш у другім пакеце?

5. Складзі задачу.

6. Назаві геаметрычныя фігуры.

7. Павяліч лікі 2, 3, 4, 5 у 4 разы, у 3 разы.

8. Рашы задачы.

- ▲ Восенню на адным полі працавала 2 трактары, а на другім — у 3 разы больш трактароў. Колькі трактароў працавала на другім полі?

Намалюй столькі квадратаў, колькі трактароў было на адным і на другім полі.

- У адной каробцы 8 алоўкаў, а ў другой — у 2 разы больш. Колькі алоўкаў у другой каробцы?

Намалюй столькі трохвугольнікаў, колькі алоўкаў у другой каробцы.

9. Вылічы.

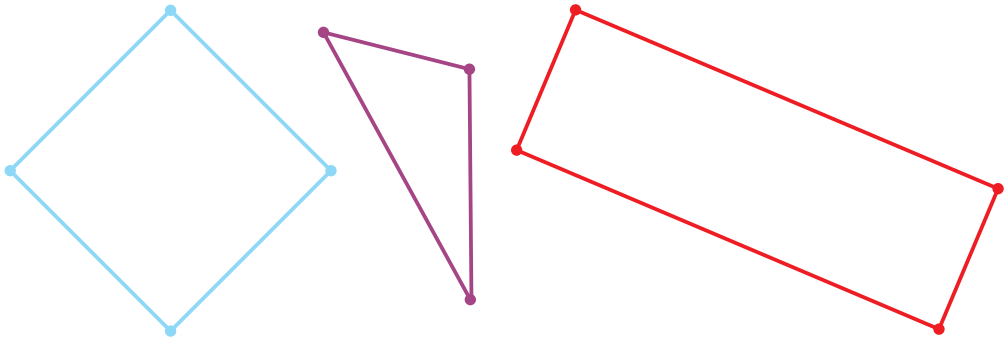
$$\begin{array}{cccc}
 3 \cdot 4 : 2 & 2 \cdot 8 + 4 & 2 \cdot 9 : 2 & 3 \cdot 2 + 7 \\
 2 \cdot 8 - 12 & 3 \cdot 3 - 9 & 2 \cdot 7 - 1 & 5 \cdot 3 + 2
 \end{array}$$

10. Складзі пытанне задачы. Рашы задачу.

У адной вазе стаяць 3 кветкі, а ў другой — у 5 разоў больш. Колькі ... ?

Пастаў пытанне так, каб задача рашалася **двума** дзеяннямі.

11. Вымерай даўжыні старон геаметрычных фігур.

12. Рашы задачы. Параўнай умовы. Параўнай пытанні.

- ▲ У адной качкі 4 качаняты, а ў другой — у 3 разы больш. Колькі качанят у другой качкі?

?, у 3 разы больш

- У адной качкі 4 качаняты, а ў другой — у 3 разы больш. Колькі качанят у абедзвюх качак?

13. Дапоўні ўмову задачы так, каб яна рашалася множаннем.

Адна гаспадыня купіла 5 качаноў капусты, а другая ... . Колькі качаноў капусты купіла другая гаспадыня?

14. Рашы задачу.

На адно дрэва села 4 сарокі, а на другое — у 3 разы больш. Колькі сарок села на другое дрэва? Колькі сарок села на два дрэвы?

15. Дапоўні пытанні задач. Рашы задачы.

- ▲ На адной яловай галінцы 5 шышак, а на другой — у 3 разы больш. Колькі ... ? Колькі яловых шышак на ... ?
- Вавёрка раніцай прынесла ў дупло 6 арэхаў, а вечарам — у 3 разы больш. Колькі ... ?

16. Вылічы.

$$12 : 4 + 5$$

$$18 : 3 - 1$$

$$16 : (9 - 5)$$

$$12 : (4 - 2)$$

$$20 : (8 - 3)$$

$$18 : (9 - 6)$$

$$5 \cdot 3 + 5$$

$$4 \cdot 4 - 1$$

$$6 \cdot 3 - 2$$

17. Выканай складанне і адніманне дзясяткаў.

$$20 + 80 - 10$$

$$30 + 20 + 30$$

$$20 + 20 - 10$$

$$50 - 10 - 10$$

$$100 - 40 - 20$$

$$50 + 30 - 20$$

- 18.** Павяліч у 4 разы лікі 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
 Павяліч у 3 разы лікі 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
 Павяліч у 2 разы лікі 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

19. Рашы задачы.

- ▲ У каробцы было 20 каляровых кубікаў, а шарыкаў — на 10 менш. Колькі ўсяго кубікаў і шарыкаў было ў каробцы?
- У альбоме было 18 марак з аўтамабілямі, а з самалётамі — у 2 разы менш. Колькі марак было з самалётамі?

20. Адкажы на пытанні.

- ▲ На спартыўных спаборніцтвах навучэнцы былі 60 мінут. Колькі гэта гадзін?
- На прагулцы дзеці былі 90 мінут. Колькі гэта гадзін?

21. Рашы прыклады.

$$12 : 2 + 16$$

$$(22 - 2) \cdot 2$$

$$54 + 6 - 20$$

$$20 : 5 + 24$$

$$33 - 13 - 20$$

$$18 : 2 + 11$$

$$71 - 14 + 12$$

$$58 + 12 - 20$$

$$44 + 14 + 10$$

22. Пабудуй трохвугольнік са стараной 3 см.

3. Вылічы.

$12 : 3 \cdot 2$

$15 : 3 \cdot 2$

$4 : 2 \cdot 3$

$9 : 3 \cdot 6$

$18 : 3 : 2$

$16 : 4 \cdot 5$

$20 : 5 \cdot 2$

$10 : 5 \cdot 9$

4. Рашы задачу.

На адным бярозавым пяньку Косця знайшоў 20 апенек, а на другім — у 2 разы менш. Колькі апенек Косця знайшоў на другім пяньку? Колькі ўсяго апенек знайшоў Косця?

5. Лікі 20, 12, 16, 8 паменшы ў 4 разы.

Лікі 9, 15, 18, 12 паменшы ў 3 разы.

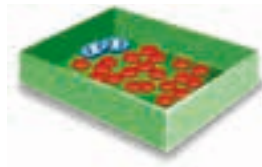
6. Дапоўні ўмовы задач. Рашы задачы.

▲ Даўжыня аднаго шнура 18 м, а другога — у ... менш. Якой даўжыні другі шнур?

● На аклейванне аднаго пакоя ўзялі 12 рулонаў шпалер, а на аклейванне другога пакоя — у ... менш. Колькі рулонаў шпалер узялі на аклейванне другога пакоя?

7. Рашы задачы.

- ▲ У каробцы было 20 чырвоных гузікаў, а сініх — у 4 разы менш. Колькі сініх гузікаў было ў каробцы?

- Купілі 3 шпулі белых нітак, а чорных — у 5 разоў больш. Колькі шпуль чорных нітак купілі?

3

?, у 5 разоў больш

- 12 кг пячэння расклалі ў каробкі па 3 кг у кожную. Колькі каробак спатрэбілася для пячэння?

12 кг пячэння

3 кг

3 кг

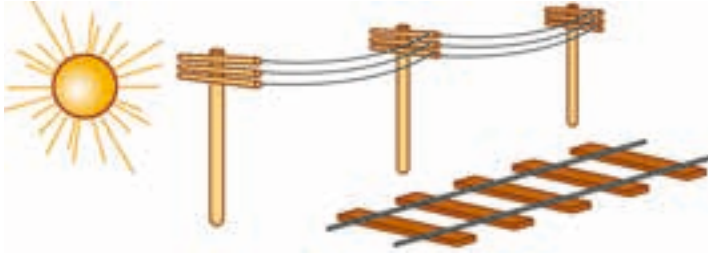

3 кг

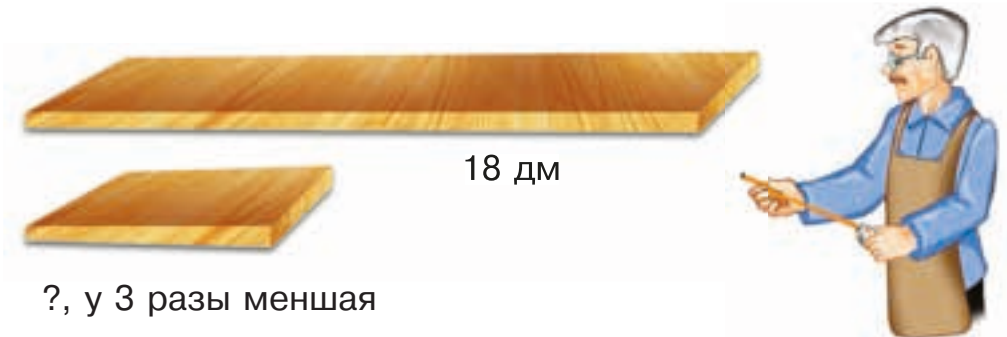
3 кг

8. Знайдзі геаметрычныя фігуры.

9. Рашы задачы.

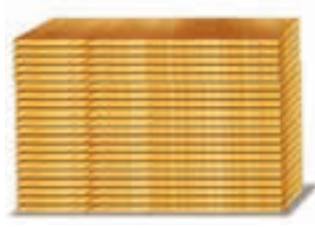
- ▲ У сталяра было дзве дошкі. Адна дошка даўжынёй 18 дм, а другая — у 3 разы меншая. Якой даўжынёй другая дошка?

- У майстэрню прывезлі 4 лісты фанеры, а дошак — у 5 разоў больш. Колькі дошак прывезлі ў майстэрню?

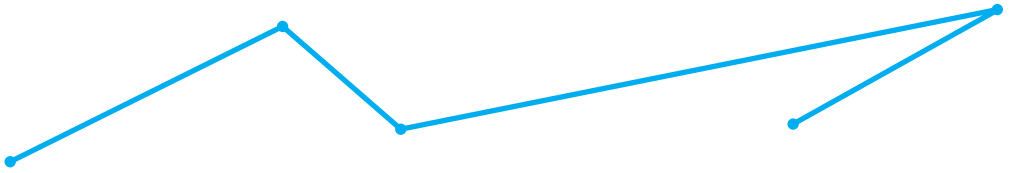

4 лісты

?, у 5 разоў больш

10. Вымерай даўжыню кожнага адрэзка. Начарці такую ж ломаную лінію.

11. Павяліч адрэзак у 4 разы.

Паменшы адрэзак у 2 разы.

Начарці адрэзкі.

12. Рашы задачу.

У адным пакеце 15 цукерак, а ў другім — у 3 разы менш. Колькі цукерак у другім пакеце?

13. Рашы задачы.

▲ На школьным двары расло 20 бяроз, а елак — **у 4 разы менш**. Колькі елак расло на школьным двары?

● На першым паверсе школы 8 вучэбных памяшканняў, а на другім — **у 2 разы больш**. Колькі вучэбных памяшканняў на другім паверсе школы?

1. Вылічы.

Пяць трусаў з'елі па чатыры морквіны. Колькі морквін з'елі трусаў?

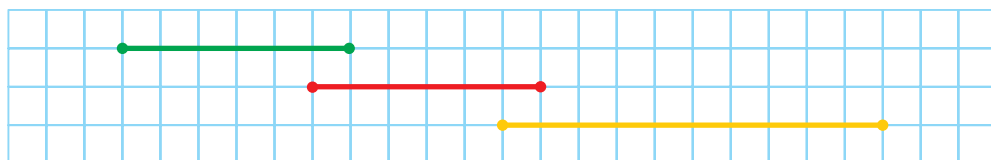

2. Рашы задачу.

Каля школы расло 3 дрэвы. На кожнае дрэва прыляцела па 2 вароны. Колькі варон на дрэвах?

3. Вымерай даўжыню кожнага адрэзка. Чаму роўная сума даўжынь адрэзкаў?

4*. Падумай і адкажы.

Тры браты — Ваня, Саша і Міша — вучацца ў розных класах адной школы. Ваня вучыцца ў 1 класе, Міша — у 5, а Саша — у 3 класе. Назаві імя самага старэйшага з братоў, сярэдняга і малодшага.

5. Рашы задачы.

- ▲ На адной галінцы сядзелі 3 вераб'і, а на другой — у 4 разы больш. Колькі вераб'ёў сядзела на другой галінцы?

?, у 4 разы больш

- На адной галінцы сядзелі 3 вераб'і, а на другой — на 4 вераб'і больш. Колькі вераб'ёў сядзела на другой галінцы?

?, на 4 больш

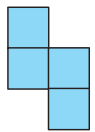
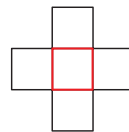
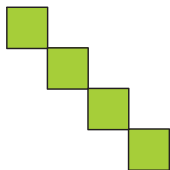
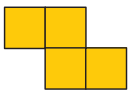

6. 6 ... 5   41 ... 42   8 ... 9   17 ... 37
50 ... 60   14 ... 24   90 ... 80   71 ... 73

7. Рашы задачу.

На паліцы стаяла 12 кніг. На яе паставілі спачатку 3 кнігі, а потым яшчэ 5. Колькі кніг стала на паліцы?

8. Лічы квадраты. Колькі квадратаў на кожным малюнку? Колькі ўсяго квадратаў на малюнках?

9. Рашы задачы.

- ▲ У Віці 12 арэхаў, а ў Дзімы — у 3 разы менш. Колькі арэхаў у Дзімы?

— 12 арэхаў

— ?, у 3 разы менш

Намалюй, колькі арэхаў у Дзімы.

- У Віці 12 арэхаў, а ў Дзімы — на 4 арэхі менш. Колькі арэхаў у Дзімы?

Віця — 12 арэхаў

Дзіма — ?, на 4 арэхі менш

Намалюй, колькі арэхаў у Дзімы.

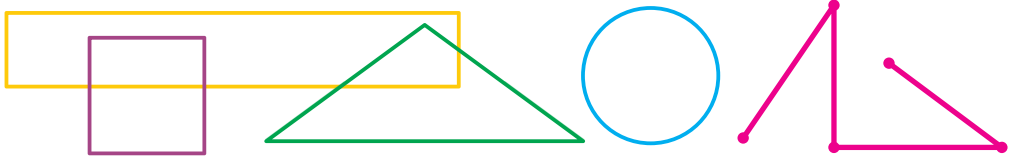
10. Палічы, колькі месяцаў прайшло ад пачатку года да верасня.

студзень							верасень
----------	--	--	--	--	--	--	----------

Колькі месяцаў засталася да канца года?

ліпень					снежань
--------	--	--	--	--	---------

11. Назаві геаметрычныя фігуры.

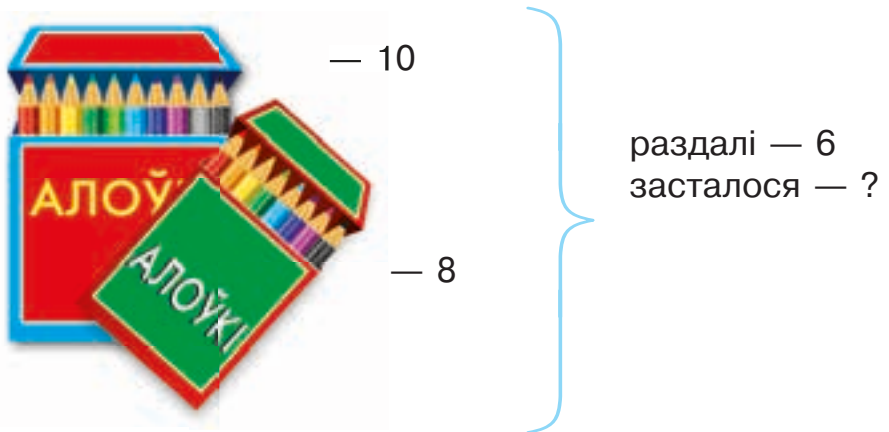

12. Рашы прыклады.

▲	$13 + 6$	$16 + 2$	$10 - 10$	$0 + 7$
	$14 - 4$	$18 - 3$	$17 + 3$	$7 + 0$
●	$9 + 7$	$6 - 3$	$9 - 4$	$7 + 2$
	$0 + 9$	$10 - 5$	$10 - 4$	$14 + 3$

13. Рашы задачу.

У адной каробцы 10 алоўкаў, а ў другой — 8 алоўкаў. 6 алоўкаў раздалі вучням. Колькі алоўкаў засталася?

14. Рашы задачу.

Павел гасціў у бабулі 3 тыдні, а ў цёткі — 2 тыдні. Колькі ўсяго тыдняў Павел гасціў у бабулі і цёткі? Колькі гэта дзён?

15. Вылічы.

$$\begin{array}{l} \triangle \\ 2 + 4 + 7 \\ 10 - 4 + 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 1 + 5 + 2 \\ 8 - 3 + 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 2 + 2 + 4 \\ 5 + 5 - 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \bullet \\ 6 + 3 + 5 \\ 2 + 3 + 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 2 + 3 + 5 \\ 6 + 8 + 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 6 + 9 + 3 \\ 2 + 4 + 8 \end{array}$$

16. Прачытай умову задачы. Ці можна рашыць гэту задачу?

У Марыны было 5 яблыкаў і некалькі апельсінаў. Колькі фруктаў было ў Марыны?

17. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{l} 70 + 5 \\ 64 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 70 - 5 \\ 60 + 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 74 + 10 \\ 66 - 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 95 - 20 \\ 74 + 1 \end{array}$$

18. Выканай складанне і адніманне лікаў.

$$26 + 33$$

$$19 - 4$$

$$19 - 6$$

$$17 + 2$$

$$90 - 20$$

$$15 - 4$$

$$13 + 3$$

$$19 - 5$$

$$10 + 40$$

$$17 - 1$$

$$15 + 10$$

$$16 - 2$$

19. Рашы прыклады.

$$6 + 4$$

$$3 + 7$$

$$5 + 15$$

$$2 + 8$$

$$10 + 4$$

$$10 + 7$$

$$20 + 5$$

$$10 + 8$$

$$14 - 4$$

$$17 - 7$$

$$25 - 5$$

$$18 - 8$$

20. Вылічы.

$$6 \text{ см} + 4 \text{ см} = 10 \text{ см} = 1 \text{ дм}$$

$$7 \text{ см} + 12 \text{ см} = 19 \text{ см}$$

$$5 \text{ см} + 14 \text{ см}$$

$$3 \text{ см} + 7 \text{ см}$$

$$7 \text{ см} + 2 \text{ см}$$

$$8 \text{ см} + 12 \text{ см}$$

$$16 \text{ см} + 4 \text{ см}$$

$$1 \text{ см} + 9 \text{ см}$$

21. Рашы задачу. Раствлумач рашэнне задачы.

Іван змераў даўжыню класа крокамі і налічыў 20 крокаў. Сярожа налічыў на 2 крокі менш. Колькі крокаў налічыў Сярожа? Чаму ў хлопчыкаў атрымалася розная колькасць крокаў?

Іван
20 крокаў

Сярожа
?, на 2 крокі менш

22. Рашы задачу. Параўнай умовы задач. Параўнай пытанні.

У Васі было 8 яблыкаў.
Тры яблыкі Вася **аддаў**
Колю. Колькі яблыкаў
засталося ў Васі?

У Васі было 8 яблыкаў.
Тры яблыкі яму **даў**
Коля. Колькі яблыкаў
стала ў Васі?

23. Рашы прыклады.

$3 \cdot 5$	$10 + 5$	$20 - 5$	$15 : 3$
$2 \cdot 3$	$3 + 3$	$10 - 4$	$6 : 2$
$4 \cdot 2$	$6 + 2$	$12 - 4$	$8 : 4$

24. Рашы прыклады. Раствумач рашэнне.

▲ $\overset{15}{5 \cdot 3 - 7}$ $3 \cdot 6 - 4$ $43 + 7$ $35 - 3$

$5 \cdot 4 - 8$ $4 \cdot 5 - 18$ $49 - 7$ $56 - 6$

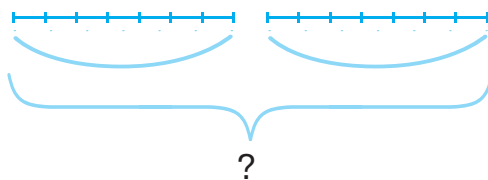
$4 \cdot 3 - 6$ $2 \cdot 8 - 9$ $35 + 4$ $52 + 5$

● $\overset{5}{20 : 4 - 1}$ $64 + 3$ $12 : 3 + 10$ $19 - 9$

$16 : 4 + 6$ $87 - 4$ $18 : 2 + 1$ $39 - 9$

$20 : 5 - 4$ $91 + 9$ $14 : 2 - 3$ $46 + 2$

25. Запішы, колькі дзён у двух тыднях.

26. Вымерай самы доўгі адрэзак. Вымерай самы кароткі адрэзак. Вымерай даўжыню ўсяго адрэзка.

27. Рашы задачу.

Мама паехала ў камандзіроўку на цэлы тыдзень і яшчэ 2 дні. Колькі дзён мама была ў камандзіроўцы?

28. Вылічы суму лікаў:

6 і 8; 3 і 5; 9 і 9; 7 і 4.

Вылічы рознасць лікаў:

9 і 7; 12 і 8; 16 і 8; 15 і 5.

29. Запішы прыклады і рашы іх.

$$\textcircled{62} + \begin{cases} 2 \\ 4 \\ 3 \end{cases}$$

$$\textcircled{93} + \begin{cases} 1 \\ 5 \\ 6 \end{cases}$$

$$\textcircled{44} + \begin{cases} 5 \\ 6 \\ 3 \end{cases}$$

$$\textcircled{99} - \begin{cases} 1 \\ 5 \\ 8 \end{cases}$$

$$\textcircled{56} - \begin{cases} 2 \\ 3 \\ 1 \end{cases}$$

$$\textcircled{88} - \begin{cases} 8 \\ 2 \\ 6 \end{cases}$$

30. Вылічы.

$9 + 8$

$8 + 9$

$12 + 6$

$11 + 9$

$20 - 6$

$17 - 8$

$12 - 6$

$13 + 6$

$9 + 9$

$17 - 9$

$18 - 9$

$13 - 6$

31. Выканай складанне і адніманне лікаў.

$40 + 30$

$7 + 8$

$10 + 6$

$9 + 4$

$70 - 40$

$15 - 7$

$16 - 6$

$13 - 9$

$70 - 30$

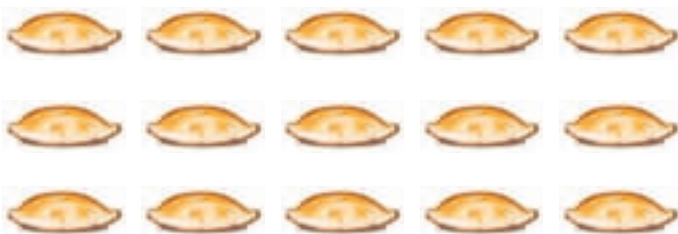
$15 - 8$

$16 - 10$

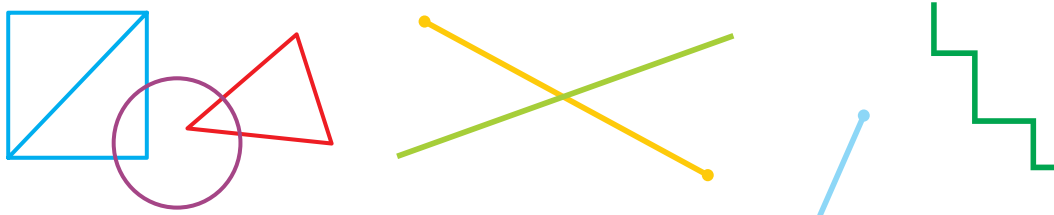
$13 - 4$

32. Рашы задачы.

- ▲ Таццяна Васільеўна накапала 8 кг бульбы. Мікіта накапаў 6 кг бульбы. 2 кг яны зварылі на вячэру. Колькі кілаграмаў бульбы засталася?
- Бабуля спякла 10 піражкоў з капустай і 5 піражкоў з грыбамі. 7 піражкоў з'елі. Колькі піражкоў засталася?

33. Назаві геаметрычныя фігуры.

34*. Падумай і адкажы.

Максім захварэў. Доктар сказаў яму прымаць лекі тры дні: у першы дзень — тры таблеткі, у другі — дзве, у трэці — адну. Колькі таблетак прыме Максім за тры дні?

35. Рашы прыклады.

$58 - 4$

$75 + 3$

$50 - 2$

$50 - 3$

$38 + 1$

$15 + 23$

$36 + 63$

$36 + 4$

$45 - 5$

$60 - 4$

$80 - 1$

$28 + 2$

36. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{r} 12 \\ 8 + 4 + 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ 13 - 3 - 2 \end{array}$$

$9 + 2 + 5$

$6 + 6 + 6$

$13 - 4 - 1$

$7 + 9 + 4$

$14 - 4 - 6$

$17 - 7 - 9$

$13 - 3 - 5$

37. Рашы задачу.

У скверы расло 10 бяроз, 6 ліп і 3 дубы. Колькі дрэў расло ў скверы?

Колькі бяроз і дубоў расло ў скверы?

Колькі ліп і бяроз расло ў скверы?

У скверы пасадзілі яшчэ 1 ліпу. Колькі ўсяго дрэў стала ў скверы?

38. Выканай складанне і адніманне лікаў.

$9 + 2$

$11 - 2$

$7 + 4$

$11 - 4$

$8 + 3$

$11 - 3$

$6 + 5$

$11 - 5$

$12 - 6$

$12 - 7$

$9 + 3$

$11 - 7$

39. 62 ... 26

15 мін ... 5 гадз.

34 ... 14

90 мін ... 1 гадз. 30 мін

40. Рашы задачы.

- ▲ Дзядуля выпісвае 2 газеты і столькі ж часопісаў. Колькі ўсяго часопісаў і газет выпісвае дзядуля?
- У Ягора 24 сшыткі ў клетку, а ў лінейку — у 3 разы менш. Колькі ўсяго сшыткаў у Ягора? У колькі разоў сшыткаў у клетку больш, чым сшыткаў у лінейку? На колькі сшыткаў у клетку больш, чым сшыткаў у лінейку?

41. Вылічы.

$(9 + 11) : 2$

$45 : 5 + 11$

$(80 - 20) : 6$

$36 : 4 + 21$

$56 : 7 + 32$

$30 : 5 + 14$

$14 : 2 + 33$

$15 + 5 - 11$

$72 : 8 + 41$

42. 1 м ... 100 см

92 см ... 2 м

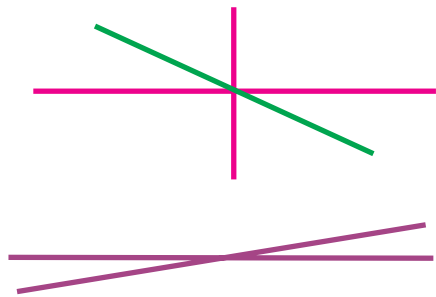
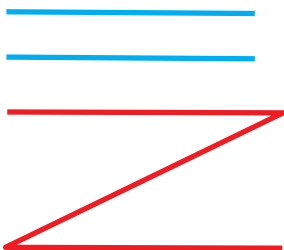
5 дм ... 50 см

3 дм ... 13 см

4 м ... 40 см

11 см ... 10 мм

43. Начарці лініі, як на малюнку.

ПАЎТАРЭННЕ

Варыянт 1

1. Запішы, колькі дзясяткаў і адзінак у ліках.

$65 = \dots \text{ дзяс. } \dots \text{ адз.}$

$80 = \dots$

$31 = \dots$

$56 = \dots$

$13 = \dots$

$44 = \dots$

2. $73 \dots 37$ $12 \dots 21$ $6 \dots 56$ $28 \dots 28$

3. Вылічы.

$35 + 23$

$20 : 5 + 6$

$40 : 5 + 15$

$5 \text{ мм} + 5 \text{ мм}$

$14 \text{ см} + 12 \text{ см}$

$1 \text{ м} - 50 \text{ см}$

4. Рашы задачы.

▲ Трыццаць кілаграмаў бульбы расклалі ў 5 пакетаў пароўну. Колькі кілаграмаў бульбы ў кожным пакеце?

● Трыццаць кілаграмаў бульбы расклалі ў пакеты па 6 кг. Колькі спатрэбілася пакетаў для бульбы?

■ Бабуля замарынавала 12 кг капусты, а грыбоў — у 4 разы менш. Колькі грыбоў замарынавала бабуля?

5. Начарці адрэзак.

Варыянт 2

1. Запішы лікі, у якіх:

$1 \text{ дзяс. } 5 \text{ адз.} = \dots$

$5 \text{ дзяс. } 1 \text{ адз.} = \dots$

$4 \text{ дзяс.} = \dots$

$9 \text{ дзяс. } 9 \text{ адз.} = \dots$

2. 8 ... 98   12 ... 21   16 ... 6   18 ... 18

3. Рашы прыклады.

$30 + 40$

$60 + 20 - 10$

$59 + 1$

$43 + 6$

$13 - 5 + 2$

$18 : 3 + 4$

$9 + 6$

$69 - 30$

4. Рашы задачы.

- ▲ 20 кг вінаграду расклалі для продажу ў 4 паке-ты пароўну. Колькі кілаграмаў вінаграду ў кожным пакеце?
- У пасажырскім цягніку 18 вагонаў, а ў электрыч-цы — у 2 разы менш. Колькі вагонаў у элек-трычцы?
- У спартыўных спаборніцтвах удзельнічала 6 дзяў-чынак, а хлопчыкаў — у 3 разы больш. Колькі хлоп-чыкаў удзельнічала ў спаборніцтвах?

5. Начарці ломаную лінію.

Варыянт 3

1. Запішы лікі.

12, 13, ..., 15, ..., 17, ..., ..., 20.

2. 2 ... 12   50 ... 20   19 ... 9   90 ... 90

3. Рашы прыклады.

$88 - 30$	$3 \cdot (18 - 15)$	$(24 - 4) : 2$	$28 : 4$
$21 + 9$	$5 \cdot 4$	$8 \cdot 2$	$24 : 3$

4. Рашы задачы.

- ▲ Пакупнікам у магазіне прадалі 5 кг карася, а карпа — у 3 разы больш. Колькі ўсяго рыбы прадалі пакупнікам?
- Да святочнага стала купілі 2 кг цукерак, а пячэння — у 2 разы больш. Колькі кілаграмаў пячэння купілі?
- У садзе расцвіло 20 нарцысаў, а цюльпанаў — у 2 разы менш. Колькі ўсяго кветак расцвіло ў садзе?

5. Начарці прамую лінію.

ЗМЕСТ

Паўтарэнне вывучанага ў 4 класе	3
1. Нумарацыя лікаў. Арыфметычныя дзеянні ў межах 20. Рашэнне арыфметычных задач раней вывучаных відаў	8
2. Вусная і пісьмовая нумарацыя дзясяткаў у межах 100. Складанне і адніманне дзясяткаў	12
3. Нумарацыя лікаў 21—100. Складанне і адніманне. Лініі. Многавугольнікі	16
4. Складанне і адніманне лікаў у межах 100 без пераходу праз разрад. Арыфметычныя задачы, якія змяшчаюць адносіны «больш (менш)» на некалькі адзінак. Пабудова адрэзкаў зададзенай даўжыні, многавугольнікаў. Узаемнае становішча геаметрычных фігур (перасякаюцца, не перасякаюцца). Вуглы	28
5. Суадносіны адзінак вымярэння даўжыні. Адзінка вымярэння даўжыні — міліметр. Складанне і адніманне лікаў з найменнямі мер даўжыні. Вымярэнне адрэзкаў	60

- 6.** Складанне і адніманне лікаў у межах 20, 100 (простыя, камбінаваныя прыклады). Прыёмы вылічэння. Арыфметычныя задачы, рашэнне якіх змяшчае выкананне двух паслядоўных арыфметычных дзеянняў. 65
- 7.** Множанне і дзяленне лікаў у межах 20. Арыфметычныя задачы, якія змяшчаюць дзеянні множання і дзялення. Вымярэнне, пабудова адрэзкаў. 73
- 8.** Суадносіны адзінак вымярэння часу, параўнанне. Пабудова многавугольнікаў. Вымярэнне даўжынь старон прамавугольніка (квадрата). Ломаная лінія 77
- 9.** Састаўныя арыфметычныя задачы, рашэнне якіх змяшчае выкананне складання і аднімання лікаў. Пабудова адрэзкаў, ломаных ліній, вымярэнне даўжынь старон многавугольнікаў. 86
- 10.** Арыфметычныя задачы, якія змяшчаюць адносіны «больш» у некалькі разоў. Рашэнне камбінаваных прыкладаў. Узаемнае становішча ліній 100

11.	Арыфметычныя задачы, якія змяшчаюць адносіны «менш» у некалькі разоў. Камбінаваныя прыклады, якія змяшчаюць дзеянні дзялення, множання. Вымярэнне даўжынь адрэзкаў ломанай лініі. Павелічэнне, памяншэнне даўжыні адрэзка ў некалькі разоў	106
12.	Арыфметычныя дзеянні ў межах 20 і 100. Рашэнне простых і састаўных арыфметычных задач. Лініі. Многавугольнікі	111
	Паўтарэнне	122

(Назва і нумар установы адукацыі)

Вучэбны год	Імя і прозвішча вучня	Стан вучэбнага дапаможніка пры атрыманні	Адзнака вучню за карыстанне вучэбным дапаможнікам
20 /			
20 /			
20 /			
20 /			
20 /			

Вучэбнае выданне

Грыханаў Уладзімір Платонавіч

Лісоўская Таццяна Віктараўна

МАТЭМАТЫКА

Вучэбны дапаможнік для 5 класа першага аддзялення дапаможнай школы з беларускай мовай навучання

У 2 частках

Частка 1

2-е выданне, перапрацаванае

Рэдактар *В. А. Кіліч*
Мастак вокладкі *К. Ю. Сарока*
Мастакі *Д. М. Матарыкін, К. К. Шастойскі*
Камп'ютарны набор *І. М. Кузьмянковай*
Камп'ютарная вёрстка *І. М. Кузьмянковай*
Карэктар *Т. К. Слаута*

Падпісана ў друк 01.12.2017. Фармат 70×90^{1/16}. Папера афсетная.
Друк афсетны. Ум. друк. арк. 9,36. Ул.-выд. арк. 5,0.
Тыраж 447 экз. Заказ

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва «Адукацыя і выхаванне»».

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі
выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў
№ 1/19 ад 14.11.2014. Вул. Будзённага, 21, 220070, г. Мінск.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства
«Выдавецтва «Беларускі Дом друку»».

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі
выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў
№ 2/102 ад 01.04.2014. Пр-т Незалежнасці, 79, 220013, г. Мінск.

Правообладатель Адукацыя і выхаванне